

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ
И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ
И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА
30 Број: 06-52/26
5. јун 2026. године
Београд

З А П И С Н И К
ПЕТЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ И КОНТРОЛУ
ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА, ОДРЖАНЕ 30. АПРИЛА
И 8. МАЈА 2026. ГОДИНЕ

Седница је почела у 12,02 часова, у седишту Комисије.

Седницу је на основу члана 17. ст. 3. Пословника Комисије, сазвао председник Комисије Вујо Илић, који је и председавао седници.

Седници је председавао Вујо Илић, председник Комисије, а присуствовали су чланови Комисије: Срђан Смиљанић, Владимир Пудар, Бојана Вранеш, Горан Вујичић, Небојша Спасојевић, Огњен Рашуо, Ана Гођевац и Емилија Орестијевић, као и: Владимир Димитријевић, заменик присутног члана Срђана Смиљанића, Зоран Милитаров, заменик одсутног члана Младена Младеновића, Никола Радоњић, заменик присутног члана Владимира Пудара, Марко Димић, заменик присутног члана Ане Гођевац, Здравко Јанковић, заменик присутног члана Огњена Рашуа, Дејан Стевановић, заменик присутног члана Небојше Спасојевића, и Владимир Ерцег, заменик председника Вуја Илића.

Седници нису присуствовали члан Комисије Младен Младеновић, као ни Бела Буташ, заменик присутног члана Горана Вујичића, Зоран Диздаревић, заменик присутног члана Бојане Вранеш и Иво Чоловић, заменик присутног члана Емилије Орестијевић.

Седници су присуствовали и Сара Качаревић и Јелена Ковачевић, представници Министарства државне управе и локалне самоуправе, као и Јован Стојић, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података од личности и Огњен Милићевић, стручна помоћ члана Комисије Ане Гођевац.

Председник Комисије је на самом почетку обавестио присутне да је у оквиру примене еЗУП-а одржана прва обука чланова Комисије, а да се примена електронског система за вођење седница еКомисије очекује од наредне седнице. Пре преласка на утврђивање дневног реда, председник Комисије је ставио на гласање усвајање Записника Треће седнице Комисије.

Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, усвојила Записник Треће седнице Комисије.

Такође, председник Комисије је обавестио да су благовремено предложене три допуне дневног реда од стране члана Комисије Емилије Орестијевић, те да је потребно да се Комисија изјасни о истим предлозима.

Комисија је усвојила, са 10 гласова „за“, предлоге за допуну дневног реда Пете седнице Комисије, и то тачком Разматрање предлога и доношење измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији Комисије за ревизију, верификацију, контролу тачности и ажурирања бирачког списка, од 11. марта 2026. године, затим тачком Разматрање предлога и усаглашавање текста првог саопштења Комисије, као и тачком Разматрање предлога и доношење Одлуке о редоследу извештаја за примедбе грађана.

На предлог председавајућег, Комисија је једногласно, са 10 гласова „за“, утврдила у целини следећи

Дневни ред

1. Одлучивање о Правилнику о начину чувања и заштити података о личности;
2. Разматрање предлога и доношење измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији Комисије за ревизију, верификацију, контролу тачности и ажурирања бирачког списка, од 11. марта 2026. године;
3. Разматрање предлога и усаглашавање текста Првог саопштења Комисије;
4. Разматрање предлога и доношење Одлуке о редоследу извештаја за примедбе грађана и
5. Размена информација о току поступка ревизије јединственог бирачког списка.

Пре преласка на дискусију по тачкама дневног реда, на предлог председника Комисије, сви чланови Комисије су се сагласили да се води обједињена расправа о свим тачкама дневног реда, да се не расправља нужно по утврђеном редоследу тачака, и да се у данашњем раду посебно осврне на размену информација о поступку ревизије. За следећи наставак седнице је планирано да се пређе на одлучивање по тачкама дневног реда. Председник је известио и подсетио чланове Комисије о оствареним комуникацијама и састанцима трочланих делегација Комисије у МДУЛС, МУП и Народној скупштини, одржаним 8, 20. и 22. априла, који су резултирали омогућавањем приступа еЗУП-у члановима Комисије, што ће бити у потпуности доступно од следеће седнице. Напоменуо је да су упућени и дописи према МДУЛС и КИРС од којих су добијени одређени одговори, односно експлоративни упитник, а да исти нису добијени од МУП, иако истовремено су и њему упућени, те је потребно послати ургенцију за решавање по овом питању. У наставку излагања председник је подвукао неколико теза о садашњој ситуацији по питању спровођења ревизије бирачког списка, а по питању техничких могућности које су доступне, односно у плану су да буду доступне Комисији, све због ефикаснијег реализовања циљева рада Комисије.

У даљој дискусији констатовано је да је омогућено члановима Комисије да путем платформе еЗУП имају увид у све податке из одговарајућих

евиденција којима се ажурира јединствени бирачки списак, као трансакциона база. Такође, водила се расправа и о реалним могућностима постизања циљева, као и о смислености вођења поступка ревизије бирачког списка, имајући у виду рокове за окончање предвиђених фаза ревизије, те кораке у активностима Комисије који су предвиђени Планом рада и Актом о поступку ревизије. Посебан акценат је стављен на даље тражење могућности упита у агрегатне податке, односно добијања резултата аналитичких поступака према великим скуповима података у доступним базама или евиденцијама, као и могућности упоређивања односно укрштања добијених резултата из различитих евиденција, у сврху спровођења свеобухватне ревизије бирачког списка. Констатовано је да је потребно у даљем раду, у формату радних група Комисије, ове теме и питања детаљније разрадити, те да је ради ефикасности поступања потребно претходно организовати заједничке састанке са представницима надлежних министарстава и других релевантних служби и организација, а све у комуникацији са председником Народне скупштине.

У дискусији су учествовали: Ана Гођевац, Срђан Смиљанић, Зоран Милитаров, Марко Димић, Дејан Стевановић, Огњен Рашуо, Владимир Ерцег, Небојша Спасојевић, Горан Вујичић, Здравко Јанковић, Владимир Пудар и Емилија Орестијевић.

Након дуже дискусије у оквиру размене информација и мишљења о поступку ревизије, у фокус расправе је стављена и тема спецификације техничких параметара који би требало да се задовоље у предстојећим прилагођавањима софтвера за ЈБС, односно у унапређивању система ажурирања података од значаја за потпуно, тачно и благовремено вођење бирачког списка. Такође, постављено је и питање дефинисања начина рада Комисије у заштити података о личности у руковању посебно осетљивим подацима, из угла дефинисања постојања Комисије као независног и самосталног тела или као дела организације рада Народне скупштине. Закључено је да је, поводом ове недоумице, потребно да се упуту посебно питање ради писаног изјашњења Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.

Седница је прекинута у 13.45 часова, наставак је заказан за петак 8. мај у 11.00 часова, са најавом да ће од следећег наставка седници председавати члан Комисије Бојана Вранеш, следећи председник Комисије.

СЕКРЕТАР

D. Odobit
Драгана Одовић

ПРЕДСЕДНИК

Вујо Илић

Наставак седнице – 8. мај 2026. године

У седишту Комисије, са почетком у 11.07 часова, настављена је Пета седница Комисије.

Наставку седнице је председавала Бојана Вранеш, председник Комисије, а присуствовали су чланови Комисије: Срђан Смиљанић, Младен Младеновић, Владимир Пудар, Горан Вујичић, Огњен Рашуо, Ана Гођевац и Емилија Орестијевић, као и: Владимир Димитријевић, заменик присутног члана Срђана Смиљанића, Зоран Милитаров, заменик присутног члана Младена Младеновића, Марко Димић, заменик присутног члана Ане Гођевац, Здравко Јанковић, заменик присутног члана Огњена Рашуа, Дејан Стевановић, заменик одсутног члана Небојше Спасојевића, Бела Буташ, заменик присутног члана Горана Вујичића, Зоран Диздаревић, заменик председника Комисије, Иво Чоловић, заменик присутног члана Емилије Орестијевић и Владимир Ерцег, заменик одсутног члана Вуја Илића.

Наставку седнице нису присуствовали чланови Комисије Небојша Спасојевић и Вујо Илић, као ни Никола Радоњић, заменик присутног члана Владимира Пудара.

Наставку седнице су присуствовали и Сара Качаревић, представник Министарства државне управе и локалне самоуправе, као и Јован Стојић, представник Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података од личности.

Председник Комисије је на самом почетку обавестила присутне да је у складу са Законом о допунама закона о ЈБС, Пословником Комисије и додатно обављеним жребом, утврђен редослед смењивања три члана Комисије на функцији председника Комисије, те да је од данас па у наредна три месеца Бојана Вранеш на овој функцији, што подразумева и председавање седницама Комисије. Даље је замолила председнике радних група да извести Комисију о састанцима одржаним протекле седмице. О темама и закључцима са одржаних састанака укратко су пред Комисију изложили Дејан Стевановић и Младен Младеновић, док је Емилија Орестијевић изнела виђење о унапређењу рада на примедбама грађана по питањима из надлежности Комисије путем измене формулара на веб-презентацији и кроз давање првог саопштења за јавност, што ће се учинити по завршетку ове седнице Комисије.

Након уводних обраћања прешло се на рад по утврђеном дневном реду, и то у обједињеној расправи од тачке 1. до тачке 4. дневног реда.

Прва тачка дневног реда: Одлучивање о Правилнику о начину чувања и заштити података о личности

О детаљима из предложеног текста Правилника, у смислу објашњења измена у последњој верзији нацрта акта, присутне је упознао Владимир Ерцег, који је изнео и више предлога за сам назив акта. Констатовано је да је проширењем обухвата појединих одредби Правилника постигнуто нормирање сваког приступа осетљивим подацима, без обзира на сам носач података, тако да су свеобухватно покривени сви потенцијални канали путем

којих се долази до самих података. То су, пре свега, физички носачи, затим електронска достава података, затим наменски апликативни или системски интерфејсни приступ и то је категорија која се односи на модуле унутар ЈБС или сервиса е-ЗУП, затим кроз посебно контролисано информационо аналитичко окружење и то је групација која се односи на наменско информационо окружење искључиво за потребе Комисије.

У дискусији су учествовали: Јован Стојић, Ана Гођевац, Срђан Смиљанић, Огњен Рашуо, Дејан Стевановић, Вујо Илић и Владимир Пудар.

Након исцрпне дискусије председник Комисије је сумирала изнете предлоге и ставове, те је закључила да треба да се изврше усаглашене измене у тексту нацрта, те да коначан предлог акта у називу треба да гласи: Правилник о мерама заштите података о личности у сврхе вршења овлашћења Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка.

Такође, подсетила је на раније изнети предлог поводом сачињавања дописа Поверенику ради изјашњења по питању дефинисања статуса Комисије у светлу обавеза у вези са заштитом података о личности.

Након окончаног разматрања по тачки 1. дневног реда, члан Комисије Емилија Орестијевић је изложила разлоге за доношење одлука по тачкама 2, 3. и 4. дневног реда, и понудила додатна објашњења у смислу целисходности предложених решења, а затим се посебно водила дискусија о измени формулара за примедбе грађана, редоследу известилаца за поступање по примедбама грађана, а нарочито о тексту првог саопштења за јавност о досадашњем раду Комисије.

У дискусији, по обједињеној расправи од тачке 2. до тачке 4. дневног реда, су учествовали: Владимир Димитријевић, Ана Гођевац, Срђан Смиљанић, Владимир Ерцег, Дејан Стевановић, Горан Вујичић, Владимир Пудар, Марко Димић, Огњен Рашуо и Младен Младеновић.

Пошто су се усагласили сви предлози око различитих формулација у нацртима одлука и предлогу текста саопштења Комисије, те пошто се исцрпила расправа по свим тачкама дневног реда, на предлог председника Комисије прешло се на гласање.

Гласање се обавило по свакој тачки дневног реда појединачно, и то посебно по свакој групацији чланова Комисије – парламентарна већина, парламентарна опозиција и удружења. Председник Комисије је ставила на гласање предлоге одлука по утврђеном редоследу тачака дневног реда.

Комисија је једногласно, са десет гласова за, донела Правилник о мерама заштите података о личности у сврхе вршења овлашћења Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка.

Комисија је једногласно, са десет гласова за, донела Одлуку о измени и допуни Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб-презентацији Комисије за ревизију, верификацију, контролу тачности и ажурирања бирачког списка, од 11. марта 2026. године.

Комисија је једногласно, са десет гласова за, усвојила Предлог текста Првог саопштења Комисије.

Комисија је једногласно, са десет гласова за, донела Одлуку о редоследу известилаца за поступање по примедбама.

Након окончаног разматрања и одлучивања по свим тачкама дневног реда, председник Комисије је закључила Пету седницу Комисије.

Седница је завршена у 12.55 часова.

Саставни део овог записника чини препис тонског снимка Пете седнице Комисије.

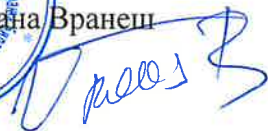
СЕКРЕТАР

Драгана Одовић

ПРЕДСЕДНИК

Бојана Вранеш

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ
И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ
И АЖУРИРАЊЕ БИРАЧКОГ СПИСКА
30 Број: 06-25/26
30. април 2026. године
Београд

СТЕНОГРАФСKE БЕЛЕШКЕ
(нередиговане и неауторизоване)

СТЕНОГРАФСKE БЕЛЕШКЕ
ПЕТЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈЕ И КОНТРОЛУ
ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА,
ОДРЖАНЕ 30. АПРИЛА 2026. ГОДИНЕ

(Седница је почела у 12.02 часова. Председава Вујо Илић, председник Комисије.)

ПРЕДСЕДНИК: Добар дан свима.

Отварам Пету седницу Комисије.

Обавештен сам да је свих десет чланова ту, тако да имамо кворум за одлучивање.

Са нама је и представник Повереника. Добар дан.

Такође, са нама је и Огњен Милићевић, стручна помоћ чланице Ане Гођевац.
Добар дан.

Почели смо мало раније данас јер смо се састали око обуке за коришћење еЗУП-а. Требало је да се састанемо раније ради почетка употребе еКомисије, али оставићемо до за почетак Шесте седнице. Дакле, нећемо сада почињати ову седницу пошто нисмо покренули систем.

Дакле, од Шесте седнице ћемо прећи на коришћење еКомисије.

Као што знате, последња седница завршена је 3. априла. Ово је сигурно најдужи период између две седнице који смо имали у раду, али је свакако био интензиван период са више важних састанака везаних за омогућавање приступа подацима из евиденције од значаја за ревизију бирачког списка и више активности Радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле, тако да ће, пре свега, ова седница бити посвећена тим активностима и планирању наредних.

Добар дан. Изволите. Са нама су и представници Министарства државне управе и локалне самоуправе.

На овој седници имамо више одлука у предлогу дневног реда, као и разговор о претходним и наредним корацима у поступку ревизије.

Већина информација које поделим на почетку седнице везане су за поступак ревизије, тако да ћу одложити то за другу тачку.

Предлажем да пређемо на усвајање дневног реда.

Достављен вам је сазив Пете седнице са предлогом дневног реда.

Пре него што пређемо на утврђивање дневног реда, потребно је да се изјаснимо о записнику. Он вам је, такође, благовремено достављен.

Да ли имате примедбе на записник? (Не.)

У том случају, стављам на гласање записник Треће седнице Комисије у овом тексту који је предложен.

Ко је за? (10.)

Констатујем да је 10 чланова гласало за, тако да је усвојен Записник Треће седнице у предложеном тексту.

Сада би требало да се изјаснимо о предлозима за допуну дневног реда.

У дневном реду који сте примили, постојале су две тачке:

- Одлучивање о Правилнику и начину чувања и заштите података о личности и
- Размена информација о току поступка ревизије јединственог бирачког списка.

Јуче је благовремено колегиница Емилија Орестијевић послала допуну дневног реда на основу члана 20. става 2. и 3. Пословника.

Подсећам вас да по члану 20. став 6. Пословника, Комисија о предлозима за измену или допуну дневног реда одлучује без расправе према редоследу како су предлози поднети.

Верујем да сте сви имали прилику да се упознате са овим предлозима, као и са пратећим материјалима које је колегиница Орестијевић послала јуче, тако да можемо да приступимо изјашњавању о овим предлозима за допуну дневног реда.

Стављам на гласање предлог да се дневни ред допуни тачком – Разматрање предлога и доношење измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији Комисије за ревизију, верификацију, контролу тачности и ажурирања бирачког списка, од 11. марта 2026. године.

Напомињем да би у случају прихватања ова тачка била тачка 2 дневног реда.

Ко је за? (10.)

Констатујем да је Комисија са 10 гласова за прихватила овај предлог за допуну дневног реда.

То ће сада бити тачка 2.

Следећа тачка, унео бих само малу измену после консултација са колегиницом Орестијевић. Дакле, њен предлог је био да се дневни ред допуни тачком – Разматрање предлога и одлучивање о тексту првог саопштења Комисије.

Сматрамо да нема потребе да се о овоме одлучује, да се гласа, већ да треба да се усагласи, као и други текстови које смо претходно усаглашавали, тако да предлажем да ова тачка за допуну буде – Разматрање предлога и усаглашавање текста првог саопштења Комисије.

Напомињем да би у случају прихватања ово била тачка 3 дневног реда.

Позивам вас да се изјасните.

Ко је за? (10.)

Констатујем да је Комисија са 10 гласова за прихватила овај предлог за допуну дневног реда.

Трећа тачка коју је предложила колегиница Орестијевић јесте – Разматрање предлога и доношење Одлуке о редоследу известилаца за примедбе грађана.

Такође напомињем да би у случају прихватања ово била тачка 4 дневног реда.

Ко је за? (10.)

Констатујем да је Комисија са 10 гласова за прихватила овај предлог за допуну дневног реда.

Пошто смо се изјаснили о свим предлозима за допуну дневног реда, ставио на гласање дневни ред Пете седнице Комисије у целини.

Ко је за? (10.)

Констатујем да је 10 чланова Комисије гласало за и да је утврђен следећи

Дневни ред

1. Одлучивање о Правилнику и начину чувања и заштите података о личности;
2. Разматрање предлога и доношење измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији Комисије за ревизију, верификацију, контролу тачности и ажурирања бирачког списка, од 11. марта 2026. године;
3. Разматрање предлога и усаглашавање текста Првог саопштења Комисије;
4. Разматрање предлога и доношење Одлуке о редоследу известилаца за примедбе грађана и
5. Размена информација о току поступка ревизије јединственог бирачког списка.

Даље бих предложио да се обједини расправа о више тачака дневног реда, односно да у расправи не идемо нужно по овом редоследу, већ предлагем да се у расправи осврнемо на размену информација о поступку ревизије.

У том смислу, желео бих да вас обавестим о основним комуникацијама, углавном спољним, које смо имали у овом периоду. Мислим да је важно и због јавности, да би била упозната чиме се Комисија бавила у овом периоду и да бисмо могли да отворимо неке теме.

Надам се да ћемо у току данашње седнице имати прилике да отворимо расправу и о ове четири тачке дневног реда.

Претпостављам да данас нећемо одлучивати ни о једној тачки, већ да ћемо у наставку ове седнице моћи да пређемо на одлучивање по овим тачкама.

2/1 ВС 12.10 – 12.20

Наравно, морам да се осврнем и на то да ће ово највероватније бити последња седница којом ћу ја председавати, да ће председавање преузети колегиница Бојана Вранеш, тако да ће она завршити ову седницу.

Што се тиче комуникација које смо имали у претходном периоду као што знате, одржана су четири састанка, којем су присуствовале трочлане делегације Комисије и то су били састанци у МДУЛС и МУП, 8. априла и састанци у Народној Скупштини РС.

Они су одржани 20. и 22. Априла, и о њима сте добили благовремено белешке са тих састанака и као што знате, један од исхода јесте приступ е-ЗУП, који смо данас могли да имамо прилику да полако приступамо е-ЗУП, и договорени су наредни

кораца, а о томе ће бити више говора. Што се тиче самог е-ЗУП, захтеви су послати 23. априла, јер као први корак у остваривању приступа е-ЗУП, било је потребно да се обратимо надлежним органима, МУП, за књиге држављана и евиденцију пребивалишта, боравишта, као и МДУЛС, за матичне књиге рођених, венчаних и матичну књигу умрлих, и добили смо одговоре МУП и МДУЛС, 24. априла и одговор МУП 27. априла, али је стигао тек данас поштом и прослеђен је, тако да ћемо у наредним корацима, пре наредне седнице моћи да имамо приступ е-ЗУП.

Имали смо још неколико важних дописа, добили смо одговор од МДУЛС на упитник који је послат у марту, а стигао је 15. априла. Подсетићу само шта је било што смо тражили од МДУЛС и шта је примљено, дакле, 4 тачке су биле у овом допису и тражен је преглед свих промена у ЈБС по недељама и основу промене за период од 1. јануара 2025. године до 14. марта 2026. године, по свакој јединици локалне самоуправе у којој су одржани локални избори 29. марта, а као одговор нам је достављен ЦД са подацима и указано је да се од 16. фебруара подаци јавно објављују, и такође тражен је списак бирача по јединицама локалне самоуправе са припадајућим подацима из ЈБС, без ЈМБГ. Наведено је у одговору да је ЈБС, трансациона база и да се за увид у закључене бирачке спискове обратимо локалним изборним комисијама.

Такође, тражен је списак ЈМБГ лица уписаних у матичну књигу умрлих, закључно са 14. Мартом 2026. Године, по свакој јединици локалне самоуправе, а као одговор нам је затражена допуна захтева кроз прецизирање временског периода почетног и тражен је списак ЈМБГ активних бирача у ЈБС, закључно са 14. мартом 2026. године, и такође по свакој од ових 10 градова и општина где су одржавани избори и као одговор поновљено је да је ЈБС трансациона база и упућени смо на локалне изборне комисије и увид у изводе из бирчаког списка.

Дакле, бавићемо се овим следећим корацима касније, а само сам хтео да вас информишемо о томе шта су била наша питања, односно наши захтеви за подацима и шта су били одговори.

Такође, 21. априла смо примили допис о Комесаријата за избеглице и расељена лица, и то је био њихов одговор на експловативни упитник и ја предлажем, пошто не верујем да смо имали сви времена да се детаљно упознамо са овим одговорима на упитник, предложио бих правној процесној и радној групи да детаљно анализира ове одговоре и да нас о томе извести, можда већ и у наставку, и ли на следећој седници.

2/2 ВС

Нисмо примили одговоре на експловативне упитник од МДУЛС, нити од МУП, иако је прошло већ доста времена од тренутка слања, па бих предложио уколико немате ништа против да се пошаље једна ургенција на одговоре, на ове експловативне упитнике, као и позив да се можда кроз разговор са правно процесном групом која би могла да делегира чланове, или овде у седишту Комисије, или у МДУЛС, МУП, евентуално, разјасне било које нејасноће у погледу одговора на ове експловативне упитнике.

Што се тиче ових спољних комуникација, то је све што сам имао да кажем вама и јавности која прати рад Комисије. Што се тиче унутрашње комуникације и организације, уколико секретарка има нешто да подели са нама, ништа и још да кажем да је формулар

за примедбе грађана активан, и налази се на сајту Комисије и требало би у даљем разговору да разговарамо о томе на који начин ће се поступати са подацима, са примедбама које нам стижу, али то је тема на дневном реду.

Да ли имате можда нека питања или коментаре везане за ове спољне комуникације у претходном периоду?

Ако не, предлажем да наставимо са разговором, заправо 5. тачком дневног реда о току поступка ревизије. Постоје неколико тема које бих хтео да кандидујем одмах и мислим да би требало да се осврнемо на све њих и да разменимо ставове и онда можемо да пређемо на преостале тачке дневног реда, где би требало да у наставку седнице донесемо одлуке.

Једна тема је где се налазимо тренутно у поступку ревизије, на основу састанака и разговора које смо имали у претходном периоду, као што знате у агендама тих састанака, представници Комисије, иницирали су проналажење начина за приступ подацима, односно евиденција на три нивоа, на индивидуални ниво кроз е-ЗУП, кроз прављење посебног ИТ решења које би нам омогућило да анализирамо и поредимо податке и приступ другим функционалностима у апликацији ЈБС.

Као што сте обавештени, добили смо приступ индивидуалним подацима грађана кроз е-ЗУП, започет је разговор о креирању ИТ решења, са Канцеларијом за ИТ, и требало би на овој седници да већ ми кренемо са неком иницијативом ка њима и то ће бити тема данашњег разговора и за сада немамо никакав напредак у погледу остваривања другим функционалностима ЈБС.

Што се тиче ИТ решење које је тема о којој би требало да даље разговарамо, разматрамо решење које би развила Канцеларија за ИТ и електронску управу, која би омогућила Комисији да врши упите по унапред дефинисаним критеријумима, над базама које су законом одређене као релеванте за вођење бирачког списка, као и над самом базом ЈБС, и такође модалитет који је предложен јесте да би први резултати који би се добијали тим упитом били дескриптивни, односно логичко рачунски да би се на основу тако утврђених индиција о неусклађеностима екстремним вредностима или одређеним обрасцима које бисмо уочили и у другом кораку тражили подаци о личности на основу које би се радила даља документациона анализа или теренска провера и то је модалитет до ког се дошло усменим путем на разговор на последњем састанку који смо одржали у Народној скупштини, и предлог из Канцеларије за ИТ јесте да се као комисија направимо као скицу, односно оквир који типова упита бисмо желели да

2/3 ВС

правимо у овом ИТ решењу, имајући у виду ове податке које видимо и у бирачком списку кроз посебан модул и кроз е-ЗУП.

Дакле, знајући чему можемо да имамо приступ из ових различитих евиденција, наш посао је сада да се направи предлог које врсте укрштања анализа, филтрирања, сортирања итд. бисмо желели ми да остваримо у том ИТ решењу.

Мој предлог је да се не бавимо нужно сада уколико немате неке предлоге или питања, већ би то делегирао Радној групи за ИТ, када се добије увид у конкретни е-ЗУП, направи један радни документ, на једној страни, две стране, колико год сматрате да је то потребно и да га онда упути Комисији да бисмо могли информисаније да дискутујемо о

томе и да бисмо имали неку полазну основу коју бисмо могли да упутимо назад Канцеларији за ИТ.

Да ли имате нека питања или коментаре везане за ово?

Изволите, Ана.

3/1 ГД 12.20 – 12.30

АНА ГОЂЕВАЦ: Ако ја могу да кажем неколико ствари.

Прва, Министарство локално самоуправе у овом тренутку крши Закон о јединственом бирачком списку из разлога што нисмо добили приступ целокупном бирачком списку на начин како је то дефинисано законом. Укинуте су нам неке могућности које имају референти и до дан данас нам нису објаснили из ког разлога је то тако. На тај начин смо онемогућени да вршимо своје надлежности које су предвиђене у закону, између осталог, да проверимо, на пример, решења и сличне ствари.

Такође, што се тиче њихових одговора – касне. Закон говори о року од осам дана, а сви смо свесни да не добијамо одговоре у року од осам дана и не само то, када добијемо одговор, одговори нису целовити и уопште не дају информације које су нам потребне. Одговори упућују на локалне самоуправе, што сви можемо да разумемо да је реч о нонсенсу, да ми узмемо и да шаљемо свим локалним самоуправама питања и да онда добијемо неке одговоре које нећемо моћи да користимо.

Трећа ствар, по питању, еЗУП-а, за који смо мислили да ћемо добити увид, и даље ако је тако као што је госпођа представила, ми ћемо имати само тренутне податке, што ће онемогућити један део нашег рада, а то је ревизија, макар на појединачном случају јер ми сада немамо приступ, ни могућност ревизији и већ смо у кршењу и наших докумената, како Плана рада, тако и Акта о ревизији, тако да ја мислим да је неопходно да Министарство за локалну самоуправу, без одлагања, одговори на питања, одговори на упитнике и достави нам целокупан увид у све што може да види референт за појединачне ствари, а када будемо били у могућности да добијемо то решење и упитовање база, да имамо приступ свему да би могли да завршимо ово што грађани од нас очекују.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Ана.

Ја имам неколико ствари да кажем, али да ли се још неко јавља за реч поводом ових коментара?

Изнели сте три неке теме, па бих хтео само да предложим шта би могли да буду наредни кораци у вези свега тога.

Дакле, тачно је да немамо тај приступ подацима који имају референти. Мислим да је то једна тема о којој смо говорили већ на претходним седницама.

Мислим да не би било лоше, под један, то би можда могла правно-процесна група да уради, да напишемо на једном папиру и у једном интерном документу, пре свега, шта су ствари које ми можемо да урадимо са овим приступом подацима, имајући у виду наша овлашћења и имајући у виду наш план рада, шта су ствари које не можемо да урадимо, имајући у виду опет постојећи приступ подацима и да, уколико је то потребно, а ја мислим да се укаже на то да нам је потребна нека врста одговора шта су законске препреке или подзаконске препреке које спречавају наш приступ подацима, које су нам

потребне да бисмо вршили своја овлашћења и да изађемо са предлогом да ли постоје неке измене подзаконских аката или других аката које би требало да се десе да бисмо то имали. Дакле, то је мој предлог.

3/2 ГД

Свесни смо да смо, једноставно, дошли некако до зида у погледу ових питања, али мој предлог би онда био да јасно разграничимо шта можемо и шта не можемо да радимо и да тражимо да се подзаконски акти, а ја верујем да је то највећа тема, али опет то је питање за правно-процесну групу, да анализирају ове ствари и мој предлог би био да са тиме наставимо разговор у наставку ове седнице или на следећој седници. Свакако, мислим да не би требало да станемо са тражењем приступа тим евиденцијама, односно подацима.

Што се тиче кашњења одговора, сагласни смо око тога и ја мислим не само у вези овог рока од осам дана, већ и од дужег рока. Дакле, уколико је надлежним органима потребно више времена, мислим да би било коректно да нам кажу да им је потребно више времена и због тога сам предложио да се пошаље ургенција министарствима, као и да се предложи састанак правно-процесне групе.

Што се тиче приступа еЗУП-а, верујем да би било добро да се сви детаљно упознамо о томе шта су могућности нашег даљег рада са овим подацима и да онда наставимо разговор и са Канцеларијом за ИТ и са надлежним министарствима о томе да ли постоји могућност да се добију, као што сте рекли, историјски подаци, односно промене пребивалишта, односно у матичним књигама, а не само оне актуелне. Ја не знам да ли је то могуће. Мислим да је то нешто на шта морамо да добијемо одговор ако је могуће - на који начин, ако није могуће – зашто није могуће.

Предлажем да и то буде нешто што би било вероватно најбоље да размотримо у директном разговору са надлежним министарствима и са Канцеларијом за ИТ.

Да ли се још неко јавља за реч? (Да.)

Изволите, Срђане.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја бих само због записника да будемо коректни и да кажемо да смо ми данас добили прилику да уђемо у увид у све оне податке које потхрањују бирачки списак. Значи, бирачки списак је трансакциона база. Бирачки списак на данашњи дан није исти као што је био јуче, нити ће бити исти као што ће то бити, рецимо, у понедељак. Значи, то је база која се мења из дана у дан.

Да ли постоји податак из бирачког списка у овом тренутку који не можемо да упоредимо са његовом евиденцијом? Не постоји. Значи, сви подаци који потхрањују бирачки списак ми смо данашњим даном у могућности да их проверимо са матичним, односно стварним базама приступом који смо данас остварили.

Замолио бих само секретарку да се омогући у току ове седнице свим члановима да имају, пошто је сада то техничко питање, није више ни до Канцеларије, ни до било кога, тако да чланови Комисије могу да имају приступ еЗУП-у одмах после или у току ове седнице.

Оно што је сада отворено питање то је питање неких анализа, неких да кажем... да видимо историјске промене итд. Решења која смо добили на овај начин, а желели

бисмо можда да их добијемо на другачији начин, мислим да то нису више питања од суштинског значаја за ревизију. Да ли нам треба можда још нека врста података - можда би могли да се сложимо, у ком облику - можда би могли да се сложимо, али не можемо да кажемо да у данашњем дану нисмо у прилици да поредимо сваки од података који се налази у јединственом бирачком списку са његовом матичном евиденцијом. Хвала.

3/3 ГД

ПРЕДСЕДНИК: Ако немате ништа против, ишао бих са лева на десно, јер заиста не знам ко се први јавио.

Изволите, Зоране.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Ја ћу сада само да поменем једну тему коју ћемо разрадити на радној групи, а важно је да се чује данас.

Значи, слажем се да смо ми сада добили приступ одређеним подацима. Кључно питање је – шта ћемо да радимо са њима?

Ту сада имамо две ствари. Када добијете податке, онда ако немате дефинисану полазну основу, они могу да вас одведу у погрешном правцу. На шта конкретно мислим? Значи, из ових обилазака које смо имали по јединицама локалне самоуправе закључили смо једну ствар, да бирачки списак, по садашњим прописима, у великој мери зависи до референата. То истовремено решава две ствари – једна је да они пеглају оно што су недоследности, а друга је да они могу бити озбиљан извор грешке.

Ја сам мало направио пар неких контаката са људима који су истовремено у ИТ сфери и у овој сфери другој и неких анализа на бази овога што је објављено и оно што сам уочио је да постоје одређени проблеми који доводе у питање тачност података који се дају.

Ја сам, ако се сећате када смо причали о методологији, говорио о тој процени ризика. Ово о чему ја говорим није грешка у бирачком списку, ово је квалитет бирачког списка. Зашто је важно да ми њега размотримо? Да бисмо када дођемо у ситуацију да радимо та укрштања база, оне ће дати тачан пресек математички. Ако уочимо одређени проблем, да његово решење тражимо на одговарајућим местима.

Кажем, ово сам чисто рекао да остане забележено на Комисији, а већ смо разговарали око тога да ова радна група крене да се и тим питањем позабави, а мислим да би било добро да ове белешке које смо направили са јединицама локалне самоуправе направимо на седници једну расправу о томе, јер мислим да ћемо до доста корисних и добрих информација доћи. Није уопште лоше решење да ми...

Гледајте, ми морамо доћи до упита зато што ми радимо ревизију. Значи, ми не можемо насумично приступати целом сету података, него морамо имати унапред неке дефинисане параметре и то је оно што је за нас битно.

Значи, и када посматрате ово, ја сам гледао ово мало пошто се бавим и тиме, има ту сасвим довољно простора ако знате да га искористите у овоме што је дато. Фали овај део историјски који може бити битан, али не мора бити најважнија ствар зато што ми смо ограничени роком. Значи, ми морамо дати одређене елементе ревизије и, по мени, треба да пођемо од онога што смо уочили на оном првом терену тамо, а нормално у порно и даље тражити да се неке ствари дораде, с тим што треба имати у виду да неки од тих наших захтева подразумевају израду нових софтверских решења.

Из искуства, знајући како то функционише са системом јавних набавки, овога и онога, можемо се ми око тога и начекати не због тога што ће неко да нас опструира, него зато што то технички дуго траје. Зато се ја залажем за то да се уз сав тај захтев не одустајем од њега, али паралелно окренемо и другим аспектима ревизије који ће нас довести до неких ствари које су у овом моменту пре свега питање квалитета бирачког списка.

4/1 ВС

12.30 – 12.40

ПРЕДСЕДНИК: Хвала пуно, Зоране на овом коментару. Чисто да кажем, једна од тема о којој треба да причамо јесу локални избори и на који начин можемо да наставимо рад на посебном извештају, па бих се после вратио на то, али свакако иде разговор у том правцу.

Изволите, Ана.

АНА ГОЋЕВАЦ: По питању, Срђан је рекао да постоје решења, а нема ни формалних решења, у смислу решења која треба да проверимо, а нема ни чињеничних решења у смислу тога на који начин ћемо да извршимо ревизију. Ми овде имамо приступ појединачном случају или појединачној адреси, без могућности провере, а преко е-ЗУП, као што смо видели, имамо приступ само тренутној ситуацији. У најбољем случају може да се провери да ли је Ана Гођевац, да ли јој је добро уписано пребивалиште и у е-ЗУП, да ли је то пребивалиште заведено. Значи, ми нисмо добили приступ базама, ми нисмо добили приступ изворним евиденцијама и ми нисмо добили ништа на бази чега можемо заиста да одрадимо оно што су наше надлежности у складу са законом. Заиста, морамо да порадимо на томе, јер нама истиче време и на крају ћемо доћи до тога да ћемо имати негативну ревизију, да једноставно да смо ударили у зид и да имамо опструкцију од стране државе и државних институција и не можемо да урадимо посао и ја сам врло често радила послове ревизије, друге врсте, као правник и заиста, овако нешто у животу овакву опструкцију, на овакву нисмо налетели. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Марко, изволите, Дејан и Огњен, па Владимир.

МАРКО ДИМИЋ: Нећу дуго, само да се надовежем на ово што је Ана причала и што би рекле колеге због записника да нагласимо да је сада 12.31 сат, а ми још увек нисмо добили као чланови и заменици чланова могућност да се улогујемо на е-ЗУП, дакле биће данас у току дана или неће и тек ћемо видети онда све функционалности које су нам омогућене. Оно што смо до сада видели јесте да према тим подацима у односу на ово што ми можемо да видимо, кроз увид у бирачки списак, можемо да видимо за

бираче име мајке и њено девојачко презиме, ништа од нових функционалности. Ми можемо да проверимо по уношењу матичног броја да ли је неко у књизи држављана, чим је у бирачком списку, јел тако? Да ли је неко у књизи држављана, али можемо тако што ћемо 6,5 милиона бирача и шта то сада има везе? Па јел можемо тако да урадимо ревизију бирачког списка, не верујем ни за 4,5 године и то није ревизија бирачког списка, само још да кажем неке ствари.

Докле год немамо приступ агрегатним подацима, дакле подацима који су тако, којима је омогућен приступ да можемо да поредимо комплетну базу држављана и комплетан бирачки списак, ми ћемо моћи да укрштамо податке и докле год се своди на то да ли ћемо ићи ми 6,5 милиона упита појединачних да правимо у једној бази, па 6,5 милиона у другој бази, упита, то онда није ревизија ни верификација ни контрола тачности ажурирања бирачког списка. То је онда трошење пара, губљење времена и фингирање неког рада које од нас очекује и које је ОДИХР препоручио нама као држави.

Такође, једна битна ствар која се до сада помињала као аргумент за ограничавање, за опструкцију за коју је мислим већ свима јасно да постоји, најпре од МДУЛС, па онда и од осталих институција, а сада видимо и од могу да кажем и Канцеларије за ИТ, и

4/2 ВС

МУП, још један елемент који се ту провлачи као оправдање за ту опструкцију јесте аргумент прекомерне употребе података.

Дакле, ми бисмо овде добили, по ономе што се види, кажем опет ограничен у смислу да тај приступ није на агрегатном нивоу и да не могу подаци да се провере на великој количини података, аргумент прекомерне употребе података, да нам се омогући само приступ матичним књигама и приступ књизи држављана и тако даље.

Оно што смо ми причали и сви који се баве, којима је ревизија бирачког списка заиста важан да се уради темељно, знају да то није једино што је нама и потребно и довољно.

Дакле, да би се открили они који су, како то грађани воле да кажу фантомски бирачи, ми морамо да имамо приступ и другим базама и ја знам и у разговору са колегама и то је негде прављено и о томе смо разговарали да постоји табела са свим оним подацима који су нама заправо потребни.

Када се све то упореди са том табелом где постоје и законски основи и образложено на овај и онај начин, шта нам све треба, видећемо да ово што ми добијамо, преко е-ЗУП, је један каменчић у мозаику ревизије бирачког списка. Дакле, још једном да се вратим на почетак, још увек ово нисмо добили и верујем у доброј мери да ћемо то добити данас у току дана, али то ни у ком смислу није довољно и коначно да ми можемо да кажемо имаћемо ревизију бирачког списка, потпуну, свеобухватну, квалитетну, тако да она врати поверење грађана у бирачки списак, а за сада смо на том нивоу, а овде смо радимо, и желимо да верујемо и трудићемо се и борићемо се и предлагаћемо и бићемо конструктивни да то добијемо и да то можемо да урадимо, али за сада се налазимо на овом нивоу који је фингирање процеса. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Дејан Стевановић, Огњен, Владимир, па онда Небојша.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Ово највише личи на избегавање одговорности свих оних који су у овом процесу дужни да испуне законске обавезе према Комисији, или

неспособност оних који би требало да нам дају податке, а нису кадри да то ураде. Ова трансакциона база има у техничком смислу, смисла да постоји само онда када из ње желимо да повучемо податке, када штампамо изводе из бирачког списка за бирачка места или када се њоме баве они који раде на терену као што су референти по јединицама локалне самоуправе, али у смислу који је потребан комисији за ревизију бирачког списка то просто није у реду и она сада каква јесте са свим подацима и свим приступима које смо добили и које ћемо добити, једино одговара појединачним случајевима за које нам се људи, грађани буду обраћали путем портала.

Једино тада ми имамо конкретан случај и ми имамо један матични број и можемо да дођемо до више матичних бројева са исте адресе и тиме можемо да се бавимо да бисмо заиста се потрудили да овај посао урадимо како треба, ми морамо да имамо приступ, скупу података које можемо да обрађујемо тако што ћемо налазити обрасце како је нешто текло у прошлости. Не само да бисмо упрли прст у неког и тражили нечију одговорност, него да би знали шта је то што треба да градимо за будућност, јер наш посао није само да се бавимо форензиком и да тражимо одговорност људи који су некада радили или који раде и не раде како треба.

4/3 ВС

Ми морамо да креирамо систем, ово што је колега причао који ће да обезбеди континуирано праћење и континуирану исправност бирачког списка. Оно што је неопходно да се уради ако ко хоће да види шта је нама заиста потребно и ми смо то овде чули, био је господин из Канцеларије за ИТ и он је дословце у неколико минута рекао шта је то што нама треба и шта бисмо могли да добијемо.

Једноставно то што је Канцеларија за ИТ способна да нам да, нама то треба, не да имамо изводе, не да нам неко да поједино парче, ми морамо да имамо приступ бази или ћемо то урадити тако, или да стављамо кључ на ову причу, јер ми нисмо способни да се бавимо ревизијом, контролом, ажурирањем и шта све су обавезе ове комисије. Значи, једно је форма да ли постојимо, супер, лепо радимо, јавност је ту, да ли смо направили кораке, а ја сам лично знајући, како смо подељено друштво задовољан и да смо доведе дошли, али да бисмо ишли даље не можемо да останемо на овом степенику и да кажемо не можемо даље.

Значи, није питање техничко, а овај из Канцеларије за ИТ је рекао да је могуће, и онда је питање политичко. Ако нас чекају неки избори и можда је то проблем, јер нећемо да видимо зашто не бисмо имали прилику да шаљемо упите у виду SQL упита, који ће нам 6, 5 милиона људи у неколико секунди дати оно што нас интересује.

5/1 ГД 12.40 – 12.50

Зашто не бисмо могли то да „даунлоудујемо“ и поредимо са другим скупом података који смо са неким другим упитом добили? У чему је ту проблем? Ми или закон нас препознаје као оне који би требали да имају увид у скуп података било какав који би требао да доведе до резултата ажурирања, тачности, свега и ми кажемо – е, па прекомерна употреба података. Па да ли је могуће?

Значи, у овом систему мислим да би ви који сте правници, а не ми који смо инжењери и техничка лица, бисте требали да се договорите да ли ми то можемо или не, да ли је форма или није.

Шта значи то да ви имате могућност сада да погледате једног човека и да видите да ли он одговара у бирачком списку? Да је направљено како треба, не би нам референт у јединици локалне самоуправе био потребан. Зашто ми имамо ситуацију да нам стиже податак из МУП-а, па да онај мора да прекуцава у бирачки списак? Зашто мора да пише у свеску одложени упис у бирачки списак? Значи, све то мора да се уради.

Ако овај систем није добар, дај нека неко каже да систем није добар и да кренемо да правимо нов. Кажите – нећемо да вам дамо податке и ми ћемо да се помиримо са тим да немамо и да идемо даље, тако да вас молим да не причамо о формама које су до сада испуњене. Ово је само форма и бирачки списак који ћемо имати прилику да користимо овде и еЗУП који ћемо имати прилику да користимо код куће. На пример, ја из Крушевца треба да видим што ми је сумњиво, треба да дођем да проверим на овом рачунару? Па, ко је луд да то уради и ко је луд да то плати?

Опет ћу рећи, ја сам задовољан докле смо стигли, али не смемо да останемо заробљени у овом кораку. Да ли смо добили све што нам треба да бисмо овај посао урадили, да закључим – нисмо и биће тешко да добијемо. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Дејане.

Огњене, изволите.

ОГЊЕН РАШУО: Врло кратко. Наш посао је да извршимо нешто што се зове meaningful audit бирачког списка. То је захтев и Европске комисије и ОДИХР-а и због тога је ова комисија и формирана, у складу са политичким договорима, у складу са свим стварима, да се не лажемо.

Са овим сетом података нико од нас не може потписати да је одређени извод из бирачког списка верификован, да је тачан, да је исправна, да је све... Ми то, просто, не можемо утврдити. Да би могли то утврдити, потребно нам је много више, све ово о чему су колеге причале. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Огњене.

Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала.

Добар дан свима.

Ја бих хтео да поцртам једну ствар, да није у питању овде тумачење тога шта значи ревизија бирачког списка. Дакле, ми више не морамо да се бавимо тим питањем. Ми смо усвојили методологију, ми смо усвојили План рада. Имамо Пословник, имамо и закон. У реду, закон можемо да тумачимо одређене одредбе, да кажемо – ево, испоштовали смо једне, испоштовали смо друге, у реду, али да ли ми можемо, погледајте Акт о спровођењу

5/2 ГД

поступка ревизије, погледајте поступке у том акту и реците да ли можемо један аналитички поступак да спроведемо на основу приступа који смо сада добили?

Дакле, одлично је што смо добили и приступ кроз модул у ЈБС за увид у тренутне податке у бирачком списку. Дакле, ми можемо да гледамо податке сада, а наредни тренутак ти подаци могу се променити. Ми то не можемо да видимо.

Одлично је што смо добили приступ еЗУП-у. Можемо да верификујемо податке из изворних евиденција, какви су они тренутно и то је исто одлично и то су алати за ревизију, али поступци су дефинисани у Акту. Имамо их и у Плану и ми, нажалост, не можемо да спроведемо ни један од тих поступака на основу садашњих алата које имамо на располагању.

Ја вас молим и знам да је јако тешко када разговарамо са другим институцијама, њима објаснити шта то све значи. Улазимо одмах у дискусије око тога на шта имамо право, на шта немамо право. Дакле, важно је да ми овде на нивоу Комисије сви, будући да смо заједнички и консензусом усвојили ове акте, да кажемо да ли можемо да спроведемо ревизију онако као што смо је осмислили или не можемо.

Моје је уверење да не можемо да изведемо ни један поступак из Акта о ревизији, осим ових правних анализа које можемо да изведемо, али све остале ствари које захтевају провере података, укрштање података, провере квалитета података, па чак и правне основаности одређених правних аката као што су решења ми то не можемо да урадимо са алатима који су нам на располагању и због тога мислим да је јако важно да наставимо да објашњавамо коме год да није јасно да на овом нивоу увида ми не можемо да се померимо корак напред.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Владимире.

Небојша, изволите.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Поздрав свим колегама.

Ја бих се можда надовезао на ово што је Влада сада рекао, да би требало да наставимо да објашњавамо свима којима није јасно јер у разговорима са председником Скупштине ми смо заиста дошли до једног сазнања да њој није на прави начин презентована суштина и проблематика нашег рада и комуникације са министарствима којима смо се обраћали.

Морам да признам да се на тим састанцима, то смо можда пропустили кроз белешку коју је Вујо саставио, Срђан и ја можда нисмо баш потпуно тај део испратили. У разговору се кристалисало као тема да ми немамо могућности законске да за своје потребе креирамо посебне базе података којима би вршили унакрсне промене и слично јер Министарство државне управе, локалне самоуправе, МУП и остали, тако нам је бар презентовао секретар Владе, сматрају да се тиме суштински врши установљавање новог регистра или евиденције за коју не постоји законски основ. Међутим, ја бих само скренуо пажњу да регистар евиденција, како год, да би се сматрао таквим у законском смислу подразумева не само установљавање, него његово вођење кроз вршење измена, допуна, брисања или чега год. Значи, састоји се од целог низа активности, а ми би овде тражили само скуп података који би без икакве могућности измене и служио би нам само за унакрсну проверу и анализу.

5/3 ГД

С обзиром да то јесте чини ми се камен спотицања на који смо наишли са представницима извршне власти, мени је нека идеја овде да би можда могли да пробамо

да из целог тог проблема изађемо тако што би предложили Народној скупштини да усвоји једно аутентично тумачење закона и да кроз то тумачење да одговор на питање да ли би установљивање, односно прикупљање тих податка у сврху анализе, провере или било чега могло да се сматра вођењем, односно установљивањем регистра евиденције или како год, било чега, и да ли је то нешто на шта ми по овом закону имамо право. Бојим се да свака друга опција доводи до лутања и сукоба. Шта год ми сматрали као Комисија, чак и једногласно да имамо по основу закона да имамо приступ и право на тако нешто, ако они који све те податке имају сматрају другачије, ми нећемо моћи да дођемо до неког конкретног и задовољавајућег решења.

Значи, како што смо чули, креирање тих података, прибављање, није апсолутно техничко питање. То су нам рекли и људи који су били из Канцеларије за ИТ. То нам је рекао чак и овај директор Канцеларије.

6/1 ВС 12.50 – 13.00

Није то ни само политичко, правно политичко је питање. Хајде да пробамо да решимо барем тај правни аспект питања у смислу, јер једини ко може да каже да, ви имате право на то, јесте Народна скупштина својим аутентичним тумачењем. И ту је негде моја идеја да пробамо да тај један захтев доставимо скупштини и инсистирамо на томе да се о том питању што пре да се изјасни Скупштина.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Хајде да покушамо нешто што је краће и ефикасније од тога, иако би био сагласан са тим вашим, и добили би то аутентично тумачење нешто касније него што би га ми очекивали, али можда нисмо разумели сви на јасан начин оно што је Вуја рекао на почетку, па смо ушли у целу ову дискусију и моје мишљење је такво, а ваше не мора да буде да имамо приступ односно да можемо да поредимо податке са евиденцијама што нам негде и закон даје за право и рекао како приступамо подацима из ЈБС, а да можемо да поредимо и добијамо податке из других евиденција.

Моје мишљење је да можемо. Сада, оно где се ми не слажемо, а то је тај посао који је више аналитички и зашта би нам требали некакви скупови података. И ту смо ми, Вујо стали у неком разговору и договорили се да ми дефинишемо након овога шта би то од податка и на који начин требало и мислим да ту није завршена прича била, да видимо након тога да се формира неко окружење и како би се вршила и на који начин провера, али то је нека аналитика и није то, сада ми мешамо доста ствари у једној. Ово је поређење сваког податка понаособ је могуће и Владимир је овде нашао да му је мајчина адреса у ЈБС није иста као, њему је колегиница инсталирала ово, сада ће и нама ваљда свима. Можемо да проверимо и нису исти подаци, и вероватно има доста, али да ли ми очекујемо да овде добијемо 5 Ексела и да их све умечујемо и то можемо да чекамо, али то нећемо добити никада вероватно. Ја вама кажем да треба бити реалан.

Мислим Вујо да смо причали на ту тему да уз неку дефиницију уз неко наше дефинисање неких наших захтева у неком окружењу можемо да идемо и у том смислу да се бавимо и таквом аналитиком података. То сам хтео да кажем и да с тим завршим.

ПРЕДСЕДНИК: Могу ја само пар речи и чисто да сумирам ова нека питања, па су се даље јавили Небојша, Ана и Зоран.

Мислим да је Дејан јако лепо описао један део проблема, ЈБС је трансакциона база која има смисла у неким пословима, али у смислу ревизије не испуњава наше потребе. Дакле, да бисмо, она је корисна када се ради на појединачним случајевима, када треба да се утврди где неко остварује бирачко право, на пример, за потребе ревизије, имајући у виду наша законска овлашћења да треба да радимо анализе и поређење овакав увид нам није довољан и мислим да постоји међу нама сагласност и да у вези тога је то проблем који треба да решимо. Марко се исто позвао на прекомерну употребу података и потпуно сам сагласан са тим и мислим да је прекомерно оно што нам није потребно да би испунили своју сврху. На крају крајева комисија треба да буде та која каже шта јој је потребно да би испунила своју сврху. Дакле, не можемо бланко да кажемо да је било шта прекомерно, јер уколико је наша сврха постојања велика, није никада овако нешто формирано у Србији, то значи да би приступ подацима требао да буде посебан, јел тако.

6/2 ВС

Све оно о чему причамо последњих неколико недеља и о чему покушавамо да нађемо јесте на који начин можемо да приступамо евиденцијама да нам се достављају сетови података да бисмо могли да извршимо не само ове појединачне увиде, корисне, уколико нам грађанин пошаље примедбу нешто није у реду, комисија може да утврди и да нешто уради поводом тога, неки надлежни орган да обавести, али за потреба анализе и поређења треба да наставимо и радимо даље.

Што се тиче ових тема, једна иницијатива је да радна група за анализе података и информатичке анализе, имајући у виду и ово што је Срђан рекао, дакле да је једна ствар приступ е-ЗУП, за појединачне евиденције а друга ствар је формирање ИТ окружења, које би требало да нам омогући анализу и поређење већих скупова података.

Дакле, то је нешто на чему треба да наставимо да радимо да бисмо могли да наставимо да радимо, треба нам позиција комисије, и ја предлажем да, имајући у виду опет шта постоји у ЈБС, у другим евиденцијама, да направимо решење и да га ми понудимо сада као комисија.

Са друге стране опет се враћам на ово питање за правно процесну групу, да се врло јасно дефинише и то је оно што је Владимир говорио, шта су нам овлашћења, какав приступ подацима имамо и да ли можемо да вршимо своја овлашћења с овим приступом података и да то буде један наш радни документ на који ми као чланови комисије у даљем разговору можемо да се позивамо. Уколико је то позиција комисије, уколико имамо јасно разумевање тога, онда ће и наша комуникација са надлежним министарствима и са онима који су власници заправо тих изворних евиденција, ја верујем бити доста лакша.

Чисто да се осврнем и на ово питање аутентичног тумачења, мислим да би нам помогло вероватно и исто делимо ову скепсу да бисмо га добили у време које нам је потребно да би имало ефекта у нашем раду, тако да верујем да постоје други начини да приступамо овом проблему, а да би ово можда могао да буде паралелни процес или неки накнадни корак.

Реч има Небојша, па Ана, па Зоран.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Ја се апсолутно слажем да не би требало да чекамо аутентично тумачење као основ за наше будуће поступање. Свакако јесте договор био на састанку да се већ након празника крене са изразом односно са покушајем дефиниције и израде тог окружења у којем би се вршиле провере унакрсне провере података по општинама са неким мањим јединицама локалне самоуправе и то је заиста на месту. Морамо да будемо задовољни корацима које смо направили и ипак дају неки резултат. Моја идеја јесте само да тим аутентичним тумачењем које бисмо добили бисмо могли да наш рад институционализујемо, да не зависимо од добре воље, недостатка добре воље појединаца и јесмо наишли на добру вољу и спремност неких људи и функционера да нам се изађе у сусрет и помогне, али то можда сутра не буде тако.

Због тога је моја идеја таква, идемо тим путем како јесмо договорили, и радићемо, правићемо та нека окружења и ако дају резултате супер јесте, ово тумачење макар дошло и за годину дана, неће шкодити комисији као органу у неким следећим

6/3 ВС

ситуацијама да једноставно више неће имати проблема и те ударе главом у зид као што ми сада имамо, у том смислу.

АНА ГОЂЕВАЦ: Мада се често правницима чини да право није егзактно, право је поприлично егзактно и ако постоји неки проблем у закону, постоји члан закона који то онемогућава, члан подзаконског акта и онда да видимо који су то чланови и да их превазиђемо. Ја лично не знам да постоји тако нешто. На пример ово што је Небојша поменуо везано за регистре, то би значило да сваки бекап, сваког регистра који мора да се ради, представља нову базу и то би ваљда требало да се пише закон о бекаповима.

Заиста, мислим да ово није правно питање уопште, значи ако један закон нама даје обавезу да извршимо нека своја овлашћења, онда би та овлашћења морали да одрадимо у складу са оним што нам је дато, а са друге стране да органи реагују на начин да онемогуће приступ да извршимо своја овлашћења.

Подсећам по питању прекомерног коришћења личних података, да приступ е-ЗУП, пуном, не овом крњом, који смо добили, приступ ПИС-у, приступ Централном регистру становништва са много више података има баш много људи, имају референтни по општинама, имају референти по јавним комуналним предузећима, имају нотари, извршитељи, сви запослени у судовима, помоћници нотарски, тако да све то заиста личи на проналажење разноразних излаза да се заправо не изврши ревизија. Хвала вам.

7/1 ГД 13.00 – 13.10

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Зоране, пре него што вам дам реч, само једно мало појашњење у вези овог аргумента, чисто пошто се радило о усменом разговору у којем се деле аргументи. То је био део белешке. Аргумент је био да би наша иницијална идеја о томе да се направе копије евиденција у заштићеном окружењу којима бисмо ми онда могли аналитичким алатима да приступамо, да би то требало да се третира као прављење новог регистра, што би захтевало неку нову законску основу.

Наравно, у белешци нисам могао да кажем да ли је то тако или није, већ сам пренео шта је био аргумент. Ја претпостављам да би за Радну групу за правне процесе и послове то била тема, да се такође постави нека позиција Комисије, да ли Комисија то сматра прављењем новог регистра и шта то значи, а на крају крајева стоји и овај Небојшин предлог да се тражи аутентично тумачење, па ево и то да буде разјашњено.

Зоране, изволите.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Ја ћу изнети неколико података о личности, тако да то се има у виду када будете правили записник и снимак.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Имаћемо у виду.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Немам ништа против тога да ми укрштамо базе итд. За мене је кључно питање шта ми тиме хоћемо да постигнемо. Легитимно је право да ви кажете – открили смо неку злоупотребу итд. То је ствар за неке друге органе.

Друга ствар је да препознамо мане система, постоји лице које је исто лице са два различита матична броја, са истом адресом и са јединим податком који је промењен, а то је грешка приликом уписивања године рођења и прецизирања места где је он рођен и апсолутно сте добили у бирачком списку ново лице, проверено на лицу места, на терену. До тог податка сам дошао користећи оно што ми јавно добијамо, што је јавно доступно.

Дакле, може много тога да се изведе из онога што се јавно објављује ако умете да га искористите до краја.

Шта је овде битно? Битан је разлог зашто је до овога дошло, а зна се зашто је дошло. Шта је сада проблем? Када сам разговарао са људима у тој општини и рекао – да ли можете то да промените, каже – не можемо, закон нам не да да то променимо. Иако сви знају и тај човек је инсистирао више пута да га бришу, они кажу – ми не знамо како то да изведемо. То је једна категорија људи у овој држави, којих има на хиљаде, и основни узрок стоји у чињеници да приликом одређивања ЈМБГ-а први пут је била различита пракса у Републици Србији и у Босни и Херцеговини тадашњој, па се онда за та лица када су се селила у Србију додељивао нови ЈМБГ, а неко се није сетио да га избрише са оног првог.

Дакле, ово сам изнео овако да бисмо имали... Пазите, ми нисмо сви истог разумевања одређених проблема. Не мислим ништа лоше, него неке је струка, а неке није. Значи, увек морамо да имамо конкретан циљ и конкретно решење. Чињеница је моја, иза које ја стојим да ми имамо софтвер који је направљен 2009. године који има масу недостатака, да су тих недостатака свесни прво референти у јединицама локалне самоуправе где смо били.

7/2 ГД

Ово што ми причамо овде нема никакве везе сада са критиковањем овога или онога, то је фактичка чињеница. Технологија се променила. Оно на чему ја инсистирам је то да ми имамо оваквих случајева доста.

Људи, ми можемо да... Ја не оспоравам апсолутно право, нити оцене да ли ми имамо приступе итд., све је то у реду, али ми имамо задатак да унапредимо квалитет и да дамо неке предлоге за његово унапређење и то треба да искористимо јер је то дуго време. Дуго ће времена проћи, верујте мени, то причам из искуства.

Детаље ћемо ми изнети на овој радној групи, па ћемо онда дати и конкретне идеје везано за то како да се овакви случајеви... Иначе, ево има га овде код мене на овом систему.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам, Зоране.

Чисто да потврдим, није било изношења личних података, али сте нам указали на проблем.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: Прескочио сам да кажем како се човек зове. Нема смисла.

ПРЕДСЕДНИК: За реч се јавио Владимир.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала.

Ја опет враћам на Акт о ревизији. Разумем да је он можда написан апстрактно, али ако уђете у било који од ових поступака, видећете, ево, Зоране, конкретно за ово што сте ви навели, ми не можемо да утврдимо да ли су подаци усклађени.

ЗОРАН МИЛИТАРОВ: А како сам ја ово утврдио?

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ви сте утврдили за једног бирача од шест и по милиона бирача у бирачком списку и ми то можемо да радимо за сваку особу коју ми познајемо у нашим животима, али ми тако не можемо ни да загребемо површину бирачког списка.

Дакле, ми не можемо да видимо да ли су сви људи који су, на пример, у књизи држављана уписани у бирачки списак јер ми не знамо ко је све уписан у књигу држављана. Ми само откривамо те људе када укуцамо њихов матични број. Како ми да знамо ко је све у књизи држављана? Како да знамо ко је све у матичној књизи рођених, умрлих? Не можемо то да знамо. Дакле, са оваквим алатима који су нам на располагању ми то не можемо да спроведемо.

Апелујем на то да ми као Комисија заузмемо веома јасан став када је реч о овоме, да нема никаквих интерпретација или дилема у јавности око тога да ли ми са овим што имамо сада, са алатима који су на располагању, можемо да радимо ревизију или не.

Ја бих инсистирао на томе да Комисија заузме јасан став поводом тога. Такође, Небојша разумем да би најбољи начин био да ми имамо децидно и веома јасно прецизирано то шта је Комисији потребно да би могла да ради свој посао на нивоу закона. Имамо ту јасне мањкавости у тренутним формулацијама. Закон није довољно прецизан. Донет је на брзину и аутентично тумачење би могао да буде један од начина, али постоји, по мени, замка са аутентичним тумачењем, а то је да уколико ми упутимо тај захтев, свака институција ће имати основ да каже – нећемо да се изјашњавамо док не стигне аутентично тумачење. Ја се плашим тога.

7/3 ГД

Поставља се питање да ли је закон недовољно јасан када је реч о томе на шта имамо право приступа. Ја опет враћам, наш План и Акт о ревизији апсолутно говори... значи можете ми показати један поступак који можемо да изведемо са овим приступом подацима и ја ћу рећи браво.

ПРЕДСЕДНИК: За реч се јавио Горан.

Изволите.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Захваљујем, председниче.

На темељу овога што је до сада изнето и на шта су претходни говорници указали, стичем утисак да провејава један тон о томе да је много начина тренутно доступно држави и државним органима, али се то овој Комисији из неког разлога ускраћује.

Међутим, можда би требало ствари поставити на право место, а говорећи из једног скоријег искуства одласка у посету локалној самоуправи, што је био добар начин да се, посебно ми који се нисмо превише у прошлости бавили бирачким списком, а велика већина нас верујем да није, да се упознамо са конкретним проблемима са којима се референти и остала лица која су задужена за уносе и измене у бирачки списак сусрећу у свом раду.

С тим у вези, поменуто је негде да би требало и Министарство за државну управу и локалну самоуправу да омогући и нама кроз овај наш модул увида у јединствени бирачки списак такав садржај увида као што имају референти у локалним самоуправама. Међутим, сагласан сам да би из одређеног угла гледања то нама свакако било корисно. Међутим, поново, и ту се ради о појединачним упитима и они нису у могућности да путем тзв. SQL упита оперишу са великим бројем података у кратком периоду него, колоквијално речено, пешке по појединачним лицима поступају, проверавају, врше уписе, брисања, измене итд.

8/1 BC

13.10 – 13.20

Шта хоћу да кажем? Верујем да сада држава, да неко пред њу постави задатак, да за 500 хиљада грађана изврши у врло кратком року поређење података из евиденције МУП и ЈБС, да не би била у могућности, зато што се ради о различитим софтверима који су набављани у различитим временским периодима са различитим циљевима, нивоима заштите и тако даље, да не прецизирамо превише, МУП и Пореска управа користе један систем, из разлога које они аргументују а Министарство користи други и они нису компатибилни међусобно, тако да, закључим са овим, имам утисак да за један део постоји могућност, омогућавања већег увида у податке, а за други део та могућност тек треба да се створи. То није тренутно питање нечије жеље, него могућности оно што често понављамо стварања ИТ окружења, који би имао могућност упита у већи и анализе већег броја података и можда ту тему треба продубљивати надаље на одговарајућим групама и састанцима који се у том погледу организују. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Јавили су Небојша, Ана и Здравко.

Изволите, Небојша.

НЕБОЈША СПАСОЈЕВИЋ: Само бих две кратке ствари рекао. Апропо Владиног коментара, да ли би захтев за доношење једног аутентичног тумачења успорио наш рад и мислим да би тешко да би могло и нама је речено јасно да ми нећемо уз постојећа законска решења добити податке на начин на који смо то тражили. Једноставно, то је став који нам је пренео секретар Владе и мислим да је илузорно очекивати да ће то сада на не знам који начин да се и због било чега у догледној могућности промени, тако да због тога кажем ја, радимо ми свој посао, али када год дође то тумачење, једноставније је тумачење него изменити закон.

Са друге стране, чуло се негде у овим коментарима то питање, шта је намера - да ли да се открију, злоупотребе и слично? Ја некако не волим да причам о злоупотребама и мислим да то није задатак и циљ ове комисије и доста је у јавности прича о томе, а свака прича о злоупотреби и стављање и утврђивања наше надлежности ствара један одијум у државним органима о томе да смо ми нека врста казнене експедиције и да је наш циљ и наша сврха управо то - утврдити и казнити и отерати у затвор и слично. Зато се ствара нека врста одбојности и према нама и неспремности да нам се изађе у сусрет онако како то закон неспорно указује.

Ја бих искористио ову прилику и позвао све нас да када дајемо изјаве, извештавамо било кога од колега, пријатеља, претпостављених кажемо јасно и недвосмислено да је смисао ове комисије да открије постојање евентуалних недостатака, па да се анализом утврди да ли су недостаци системске природе, да ли се ради о појединачним недостацима, да ли су они последица неких техничких решења, људске грешке, недоследности у прописима или нечег сличног и да једноставно то јесте смисао и ревизије и верификације и било чега другог.

Да ли је неко нешто радио лоше или није, чак и да јесте, то не мора да буде злоупотребљено и да у том смислу скинемо то бремене казнене експедиције и мислим да би нам то свима користило у даљем раду.

8/2 ВС

АНА ГОЂЕВАЦ: Што се тиче евиденција, људи из ИТ-а су много позванији да о овоме говоре више од мене, али Централни регистар становништва, е-Управа, сви црпе информације из тих база. С обзиром да црпе информације, сигурно да те базе нису толико различите да не могу да се упоређују и те у том смислу мислим да не стоји та врста коментара по питању нашег приступа тим базама.

ЗДРАВКО ЈАНКОВИЋ: Нисам планирао да говорим на ову тему данас, али морам да реагујем на овај коментар да различити системи представљају препреку зарад адекватног испитивања једних, односно других база и то напосто више није тачно.

Дакле, развили су се системи рачунарски у међувремену који обезбеђују да се таква контрола и аутоматски изврши. Оно што је то потребно јесте да се оформи још једна база и то је оно што је технички захтев, међутим то не представља ни на који начин формирање новог регистра, односно тумачење да то представља формирање новог регистра је практично стављање клинова у токове ове комисије и то је оно што је проблем, јер уколико желимо да укрстимо податке и да видимо зашто је оних 26 старијих наших суграђана, рођених 1913. године, и даље у бирачком списку, ја се надам да постоји врло јасан основ због којих они јесу и даље ту, али онда ту, поред тога, треба послати и Гинисову књигу рекорда да то попише, поготово за општину Нови Београд, где их је четворо.

Мислим да не би ишли пешке на овај начин на који смо кренули, али има нас и упорних можемо да идемо и туда, није ни то проблем. Мислим да би нам свима било много једноставније да извршимо та нека укрштања која би поправила тај неред који постоји у бирачком списку, јер оно са чим се суочавамо и што сам ја лично и приметио јесте да је то поприлично, ајде да кажемо, неуредно.

Када сте споменули разговор у министарству и мишљење министарке, морам да констатујем да не можемо... Ја бих то рекао зарад записника. Дакле, ми смо поновили захтев који је био овде на Комисији, на шта је министарка имала коментар да можемо да добијемо приступ као референти уколико се запослимо као референти.

Мислим да ова комисија, разлога због којих је формирана, са врло озбиљном пажњом и од које се очекује да донесе, као што је Огњен рекао, *meaningful audit* бирачког списка, мора да има сва могућа права приступа како би установила да је тај документ у који ми имамо увид и извршила дотични *meaningful audit*

Ја нисам правник. Више сам са ове „база података“ стране, односно у потпуности са те стране и статистичке стране, али бих апеловао на правнике да нађу начин најједноставнији како би ми у најкраћем могућем року, а надам се много пре него се распишу парламентарни избори, могли да извршимо оно што нам је задатак и да скинемо то са дневног реда и тај један терет који смо ставили непотребно пред целу нашу државу, а то је да имамо сумњу у бирачки списак и за који треба извршити *meaningful audit*. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Здравко.

Да ли се неко јавља за реч?

Реч има Владимир Пудар.

Изволите.

9/1 ГД 13.20 – 13.30

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

Добар дан свима.

Ја сам читао ове белешке са састанака са Министарством унутрашњих послова и Министарством за државну управу и локалну самоуправу и, бар сам стекао утисак из тих белешки, питање приступа није затворено и није априори одбијен сваки захтев Комисије који је постављен пред ова два министарства, већ у оба министарства постоји нека воља да се даље анализирају како кажу законски оквири и како би се испитале могућности успостављања тих канала комуникације.

Неко је овде дао предлог да се са стране Комисије иницира према министарствима једним дописом захтев шта је то све нама потребно, да се образложи због чега је потребно и да се од министарства тражи, уколико сматрају да постоји неки основ, да се ускрати приступ тим подацима, да се Министарство изјасни који је то основ.

Када бисмо те податке добили, онда би наша Радне група за правне прописе и процедуре могла да анализира њихове одговоре и да да своје мишљење, јер не можемо да кажемо априори ни да смо ми у праву, ни да је министарство у праву док се ти прописи на које се евентуално министарства буду позивала не анализирају.

Што се тиче овог приступа који данас добијамо или који смо добили, ја нисам покушавао да се улогујем, он би могао да се искористи управо за ово питање које је колега малопре споменуо, а то су ова умрла лица, то јест лица старија од не знам колико година, која се још увек налазе у бирачком списку. Кроз упит у матичну књигу умрлих могли бисмо прво да утврдимо да ли је чињеница њихове смрти уопште уписана у

матичне књиге умрлих. Ја из праксе знам заиста велики број случајева да тако нешто није констатовано у матичним књигама умрлих и да касније мора да се води судски поступак за доказивање чињенице смрти. То би сигурно био један од разлога да се таква лица не обришу из бирачког списка.

Дакле, ова функционалност коју смо данас добили нам може дати одговор на то питање, рецимо, да ли је у томе проблем, да ли су можда уписана са погрешним матичним бројем или нешто слично.

По мени, ми можемо и овим приступом који смо добили да кренемо даље са радом, па да видимо овај други део у чему је проблем и да ли можемо да дођемо до решења тог проблема. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Владимире.

Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Ја бих само кратко.

Слажем се са огромном већином ствари које су изговорене овде. Колега Дејан је рекао нешто са чиме се ја потпуно слажем, он је отишао, а то је да је ово што смо ми данас добили је сјајна ствар за нашу радну групу када решавамо по примедбама грађана, јер нам скраћује време, не морамо да контактирамо институције да добијемо од њих повратне информације и тако даље и у том смислу је врло користан алат, али чини ми се да оно што смо данас видели на овој краткој обуци, не додајује за више од тога осим и оваквих неких појединачних проблема који су идентификовани.

9/2 ГД

Оно што се мени чини је да постоји један проблем у комуникацији Комисије ка министарствима, министарствима између себе и ка председници Народне скупштине. Чини ми се да су ту негде врло различита тумачења шта ми тражимо, шта ми хоћемо, шта ко може да да итд. и у том смислу можда није лоше, ако већ постоји спремност председнице Скупштине да се виђа са Комисијом, да се направи заједнички састанак оба министарства, Комисије и председнице и да се на једном месту види где смо, након што би радна група спремила преглед онога шта нама треба, шта можемо, шта немамо итд. Дакле, да скратимо више ту муку, да не кажем агонију, од министарства до министарства, председнице итд. и да се вртимо у неком зачараном кругу. Толико.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Емилија.

Да ли се неко јавља за реч? (Да.)

Реч има Ана Гођевац.

Изволите.

АНА ГОЋЕВАЦ: Ми овде имамо и представнике Министарства за локалну самоуправу. Да ли они могу да нам објасне из ког разлога ми не можемо да имамо приступ свим могућностима којима имају приступ референти, с обзиром да ако морамо да проверимо тачност рада референата, морамо да имамо најмање увид као и они и да нам објасне из ког разлога нам касне одговори, јер ми се од почетка, од усвајања нашег Акта о ревизији, где смо сви одлучили како та ревизија треба да изгледа, вртимо са тим да треба да добијемо документацију на основу које ми можемо да извршимо ту ревизију. Сада ми смишљамо нове врсте дописа и убеђивања, а заправо никада нисмо добили

јасан одговор из ког разлога ми нисмо у ситуацији да можемо да започнемо рад. Ми сада већ имамо отприлике шест месеци да га завршимо. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Ако желите нешто да кажете?

САРА КАЧАРЕВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч?

Ја бих само да се вратим на почетни предлог – две радне групе, два документа и надам се да ћемо почетком следеће недеље моћи да имамо то.

Владимире, ви сте потпуно у праву. Дакле, потребни су нам конкретни одговори на наше захтеве у погледу тога шта можемо да урадимо у погледу наших овлашћења. Мислим да нам је потребан и тај одговор министарства да ли је нешто могуће, зашто није могуће и ако је могуће, на који начин. То је план за правно-процесну радну групу.

Да ли се још неко јавља за реч?

Ако се нико не јавља, има још неколико ствари које бих хтео да споменем. Једна ствар се тиче локалних избора, односно избора у десет општина и градова који су одржани 29. марта. Споменуте су већ белешке. Ја нисам потпуно сигуран да ли смо свих десет разменили. Ја сам побројао осам на мејлу. Ако случајно нешто недостаје, молим вас да јавите, али у сваком случају, у праву сте, Зоране. Дакле, белешке би требало да буду синтетисане.

9/3 ГД

Ја бих изнео наредне кораке у вези ове анализе. Дакле, као што смо рекли, наш Акт о поступку ревизије само до неког нивоa говори на који начин ће се вршити ревизија и оно што је на нама јесте да га опет интерпретирамо на који начин ћемо конкретно радити ту ревизију.

Мој предлог би био да се опет унутар Комисије усагласимо око наредних корака. Ја ћу само изнети нешто што мислим да би било могуће, имајући у виду ове податке које сада имамо.

Дакле, под један, сећате се да смо упутили дописе локалним самоуправама, односно управама градским и општинским, као и изборним комисијама и најавили да ћемо извршити анализу извода са бирачких места. С друге стране, на сајту Министарства државне управе и локалне самоуправе налази се преглед бирача по изборима за свих ових десет локалних самоуправа. Са треће стране, тражили смо од Министарства државне управе и локалне самоуправе да нам достави дигиталне изводе за бирачка места и они су нас упутили на локалне самоуправе.

Предлог је, под један, да се направи поређење на узорцима за сваку од ових десет локалних самоуправа, односно имајући у виду да сада ми немамо могућност да радимо са свим подацима, за то би било потребно да се направи посебно ИТ окружење. Једини начин на који ми сада можемо да радимо јесте прављењем случајног узорка и да се за сваку од ових десет локалних самоуправа, односно општина и градова изаберу из прегледа бирача по изборима који су јавни и које је министарство објавило узорак. Радна група за анализу података може да се договори колико би то требало да буде локалној самоуправи. Верујем да је неколико стотина сасвим довољно. Дакле, да се упореде са дигиталним изводима, под један и под два, да се упореде са изводима са

бирачких места из разлога о којима смо говорили раније, а то су сумње које постоје, да постоје значајна неслагања између тих докумената.

Друга ствар која би се онда урадила са тим узорком јесте да се, користећи еЗУП, односно индивидуални увид, провере пребивалишта и матичне књиге за узорке користећи ЈМБГ које бисмо преузели из увида у бирачки списак који имамо кроз посебни модул.

На крају, уколико нађемо неслагања, уколико нађемо непреклапања између ових анализа, трећи корак би био тражење решења од МДУЛС-а, односно од локалних самоуправа за та конкретна неслагања и иницирање даљих документационих или теренских контрола.

Дакле, знам да је ово било превише комплексно јер обухвата неколико анализа, али мој предлог јесте да саставимо данас један предлог на који начин би се даље поступало и да се онда у наставку седнице договоримо да ли имате друге предлоге, односно да ли вам одговара овакав начин наставка рада, јер ја верујем да бисмо овим анализама могли да дођемо до неких значајних закључака везаних за квалитет бирачког списка на овим изборима који су одржани 29. марта, што наравно није комплетна ревизија ни у ком случају. Међутим, било би довољно да се приступи прављењу посебног извештаја.

Да ли имате неке реакције? Да ли имате нешто против тога да се састави један предлог и да онда у наставку седнице можемо да дискутујемо о томе?

Изволите, Срђане.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ја се слажем са предлогом, само што нису коначни резултати још. Сада смо гледали, у Књажевцу имамо понављање. Значи, тамо где имамо коначне резултате можемо.

ПРЕДСЕДНИК: Тако је. То је ствар и коју смо најавили у оним дописима локалним самоуправама, да бисмо по истеку, сада не могу да се сетим тачне формулације, законских рокова за утврђивање резултата тек приступили поређењу извода са бирачких места. Међутим, све друго заправо може да се ради – поређење, преглед бирача по изборима са дигиталним изводима које би нам они доставили и анализе у ЗУП-у би могле да се раде док би ово био трећи корак, односно поређење са изводима из бирачких места.

10/1 ВС

13.30 – 13.45

Ако немате ништа против, ја ћу вам доставити један документ. На њега, наравно, можете да реагујете и, уколико се слажете, у наставку рада можемо да приступимо даљем раду.

То би, наравно, подразумевало да се враћамо у ове локалне самоуправе. Верујем да би због контакта које смо остварили са референтима и са запосленима у општинским управама, односно градским, било најбоље да се у истом саставу путује. Мислим да би то било најбоље, тако да имајте у виду, уколико желимо да завршимо овај посао везано за изборе 29. марта, да би то подразумевало још неколико активности које, надам се, неће одузети превише времена од других поступака ревизије.

Међутим, док траје овај процес прављења специфичног ИТ окружења за даље анализе, мислим да је ово нешто чему можемо да приступамо. Мислим, такође, да ће моћи да нам пружи увид за даље анализе. Уколико установимо да постоје неке аномалије или неправилности, можемо даље да радимо на њиховом истраживању.

Имам још само две ствари пре него што пређемо на следећу тачку дневног реда. Господин Кнежевић није овде, ту су представнице МДУЛС. За две недеље, односно 15. маја би требало да буде рок за увид у број бирача по домаћинствима, који би требао да буде јаван на сајту министарства, па сам само хтео да питам да ли имате било какве нове информације да поделите са нама, докле се дошло у том погледу, да ли ће то бити објављено 15. маја и шта можемо да очекујемо?

ЈЕЛЕНА КОВАЧЕВИЋ: Немамо информацију.

ПРЕДСЕДНИК: Немате никакву информацију. Добро. Хвала вам.

Изволите, Марко.

МАРКО ДИМИЋ: Хтео сам само једну техничку ствар. Када сте причали сада о упоређивању података који су јавно доступни са сајта МДУЛС-а, да ли постоји неки напредак по основу онога што нам је било потребно, да имамо приступ подацима са сајта МДУЛС-а, али без оних додатних провера, пријављивања и свега осталог, јер ће нам то бити корисно? Тамо постоје историјски подаци, па бар нешто од историјских података да добијемо.

Постоје уписани по бирачким местима, по тим општинама итд. за различите изборе, па онда и то може да се пореди. Ако би се ишло једно по једно, сваки пут се куцају бројеви личних карата итд. Мислим да би нам то олакшало анализу.

ПРЕДСЕДНИК: Могу само да поновим оно што је у белешци, а то је да није било напретка на том састанку са Министарством државне управе. Наравно, то је споменуто, тражено је, наведено је због чега би нам то било потребно - да би то омогућило дубљу анализу, међутим, није било напретка и остаје да наставимо да разговарамо о томе.

Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Имам један предлог за Комисију, везано за приступ подацима из ЈБС у оквиру.

Дакле, сазнали смо скоро да је Министарство државне управе у току марта месеца спровело поступак, отворени поступак јавне набавке који се тиче унапређења софтвера ЈБС. Дакле, то је само један од доста поступака који су спроведени у последњих пар година и то је поступак који је добила фирма „Comtrade“, која ради, иначе, на одржавању овог система. Оно што је корисно у овом поступку и то можете сви на порталу јавне набавке видети, постоји техничка спецификација у којој су јасно описани модули и тражене измене прилагођавања и то су била прилагођавања која су се тицала ових објављивања, усклађивања са јавним приказом података на основу ових измена закона.

Има ту још неких детаља које је занимљиво погледати, али оно што бисмо могли ми да урадимо да у циљу обезбеђивања посебног модула за приступ од стране Комисије, који ће бити у складу са овлашћењима Комисије, којим бисмо превазишли и ограничења која имају референти, али и ограничења за које тврде у министарству да они имају када је реч о приступу. Дакле, можемо саставити један предлог техничке спецификације измена и да замолимо МДУЛС да можда распише нову набавку у којој ће се тражити

модификација тог сервиса на начин на који би се омогућило и Комисији за бирачки списак, која би требало трајно да обавља овај посао, да има могућност да на потпуно уређен начин приступа тим подацима, а да то буде у складу са оним што ми видимо већ у постојећој техничкој спецификацији тог сервиса.

Морам да кажем да сам непријатно изненађен чињеницом да нас министарство, седећи на овим седницама, није обавестило о томе да се то дешава, да је поступак у току, али свакако мислим да би то могао да буде један од начина на који бисмо ми као Комисија могли да обезбедимо један контролисани приступ који би био у складу са оним што већ постоји у самом Министарству. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Предложићу да се те техничке спецификације заправо унесу у овај допис који би правно процесна група писала, односно, пошто сте и ви у тој групи, предлажем да ви то и унесете.

Да ли се још неко јавља за реч? Не.

Постоји још један предлог о којем смо желели да разговарамо, а то је питање података о личности. Ви знате да сада, имајући у виду да већ имамо на више начина приступ подацима о личности и да се отварају нови, мислим да не би било лоше, то је било нешто о чему смо разговарали, да се можда упуту допис Поверенику за заштиту података о личности ради изјашњења на који начин се заправо Комисија третира у погледу поступања са подацима о личности.

Као што знате, закон предвиђа више обавеза за самосталне органе који рукују и на неки начин имају приступ подацима о личности или третира као ентитет скупштински, пошто знамо да Скупштина има лице које је задужено за заштиту податка од личности, Комисија нема због тога што, под један, није орган. У тумачењу које смо добили од Агенције за борбу против корупције је речено да, у складу са Законом о спречавању корупције, се не сматрамо органом.

Међутим, друго питање јесте за Повереника у складу са другим законом - да ли се Комисија сматра органом или не, да ли је она, једноставно, тело Народне Скупштине и шта би биле неке наше обавезе и права имајући у виду такво тумачење Повереник?

То је један предлог, не морамо сада да се изјашњавамо о њему, али хтели смо да га изнесемо, нарочито имајући у виду и Правилник на ком смо радили и који сте добили.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала.

Само да допуним. Дакле, дилема и проблеми када је реч о приступу подацима од стане Комисије своде се на неколико аргумената. Први аргумент је - да ли имамо право на то у закону? Други аргумент је - да ли тиме угрожавамо податке о личности? Трећи аргумент је - да ли је то прекомерна обрада података, што је повезано са заштитом података о личности?

На овај начин овим дописом бисмо добили неку врсту чистије ситуације. Добили бисмо неко својеврсно тумачење закона од стране Повереника када је реч о томе како се Комисија третира у том смислу, у смислу са поступања са подацима о личности и ми бисмо ту имали бинарни избор. Дакле, или бисмо били третирани кроз систем заштите податка Скупштине или бисмо били третирани као посебан орган.

Ако би одговор био као посебан орган, онда бисмо морали да имамо и лице одговорно за заштиту података. Морали бисмо да испуњавамо још неке друге услове које бисмо могли можда да остваримо. Ако не, онда би то све функционисало кроз Скупштину и ми би смо на тај начин могли да изађемо један корак напред, дакле, у много чистију ситуацију када разговарамо са осталим институцијама када преговарамо око тог приступа подацима. Због тога верујемо да би то био један добар начин, будући да већ имамо једно специфично тело које на сличан начин функционише, а то је РИК.

Ако имате нека размишљања да ли је то добра идеја и да ли можда представник Повереника мисли да је то добра идеја?

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Јоване.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Добар дан свима.

На крају нисам схватио. Шта да ли је добра идеја - да се ви обратите Поверенику за то тумачење?

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Извините, упит би био следећи – како се Комисија третира, будући да ми нисмо у регистру органа који врши приступ подацима, већ се Комисија третира на неки чудан начин, као неко самостално тело Скупштине и ми бисмо онда тражили од Канцеларије Повереника да се изјасни како се Комисија третира - да ли се третира као орган, да ли би се третирала у смислу заштите података о личности као орган или као Скупштинско тело? Ако се третира као Скупштинско тело, то значи да би сва комуникација везана за заштиту података ишла слободно кроз Скупштину.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Сада сам боље разумео. Слободно се обратите и добићете тумачење, уз молбу да што будете боље образложили то што мислите, намераваате, око чега имате недоумице, биће прецизнији одговор.

Мени је сада јасно, али када се то стави на папир... Да не испада да вас нешто подучавам, али добро промислите. Питајте све што вас занима и добићете одговор.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

Ако се нико не јавља за реч, требало би да пређемо на прву тачку дневног реда, али мислим да разумете зашто је било потребно да прођемо кроз све ово. Нисмо се састајали неколико недеља и у принципу сада смо иницирали рад радних група које могу да наставе да раде после прекида ове седнице, али претпостављам да би било у интересу ефикасности рада да се седница прекине, да не бисмо остајали сада после 14.00 часова и да се настави рад следеће недеље.

Нисмо се договарали око термина. Надам се да нећете замерити да ја предложим да то буде у среду, у 11.000 часова, што би оставило довољно времена да се радне групе састану у понедељак и у уторак.

(Драгана Одовић: Ђурђевдан је у среду.)

Извињавам се, нисам то имао у виду одмах.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Да ли могу да добијем реч?

ПРЕДСЕДНИК: Да, изволите, Срђане.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Имамо јавна слушања за изборне законе, па ако би могли да сугеришемо, да ли је касно у петак да буде седница? До 7. маја су јавна слушања.

ПРЕДСЕДНИК: Уторак је друга опција, али мислим да је то прерано и ви имате јавна слушања.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Није проблем због јавних слушања, доћи ће неко од нас, али ако је касно у петак, хајде неки други дан.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Можда могу радне групе да ураде већи део посла до тада.

ПРЕДСЕДНИК: Ако нема никога где и члан и заменик не могу да буду у петак у 11.00 часова, онда бих предложио петак за наставак Пете седнице у 11.00 часова.

Председавање ће преузети колегиница Вранеш.

Пре него што прекинемо ову седницу, захваљујем се свима на сарадњи. Било је напорно, али мислим да је био врло ефикасан рад у ова три месеца.

Ту сам, само ћу променити место седења и настављамо овај разговор.

Хвала свима.

Видимо се у петак у 11.00 часова.

(Седница је прекинута у 13.45 часова.)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
КОМИСИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈУ
И КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ
И АЖУРИРАЊЕ БИРАЧКОГ СПИСКА
30 Број: 06-25/26
08. мај 2026. године
Београд

СТЕНОГРАФСKE БЕЛЕШКЕ
(нередиговане и неауторизоване)

СТЕНОГРАФСKE БЕЛЕШКЕ
НАСТАВКА ПЕТЕ СЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ ЗА РЕВИЗИЈУ, ВЕРИФИКАЦИЈЕ И
КОНТРОЛУ ТАЧНОСТИ И АЖУРИРАЊА БИРАЧКОГ СПИСКА,
ОДРЖАНОГ 08. МАЈА 2026. ГОДИНЕ

(Седница је почела у 11.07 часова. председава Бојана Вранеш, председник Комисије.)

ПРЕДСЕДНИК: Добар дан свима.

Поштовани чланови и заменици чланова Комисије, пре него што наставимо са радом Пете седнице Комисије, која је прекинута 30. априла, искористићу ову прилику да вас подсетим да је Комисија током Прве седнице, у складу са одредбама члана 9. Закона о допунама Закона о ЈБС, и члана 7. Пословника Комисије, изабрала колеге Вују Илића, Небојшу Спасојевића и Бојану Вранеш, односно мене, да обављамо функцију председника Комисије и то тако што ћемо се у првих девет месеци мандата Комисије смењивати на тој функцији у интервалима од по три месеца.

Додатно, жребом смо утврдили и редослед нашег ротирања на функцији председника Комисије, тако да ћу у складу са наведеним почевши од данас, па у наредна три месеца обављати функцију председника Комисије, што подразумева и председавање њеним седницама.

Колега Вујо Илић данас из оправданих разлога није присутан, али ја бих свакако искористила прилику да изразим захвалност за његов досадашњи рад, уложен напор и значајан део посла је урађен и усвојени су општи акти, чиме је свакако створен чврст темељ за даље ефикасно поступање Комисије.

Обавештена сам да имамо кворум.

Пристуно је 10 чланова или заменика чланова, тако да имамо услове за рад и одлучивање.

Пре самог преласка на радни део, ја бих замолила председавајуће радних група, с обзиром да су у току данашњег и јучерашњег дана одржани састанци Радне групе за правна и процесна питања и за анализе података информатичке анализе, да нас у кратким цртама упознају о темама које су биле актуелне на састанцима.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Ми смо се састали данас и имали једну конструктивну седницу, и ми се до сада нисмо састајали, а разлог томе је био зато што нисмо били сигурни да ли имамо све потребне приступе како би смисао ове радне групе био остварив.

Ми смо данас дискутовали о много тема које су проблем и негде смо причали о томе да онако како смо планирали нисмо у могућности да активности спроведемо, тако да у неким кључним тачкама ми прилично каснимо, када су у питању анализе, а разлог томе јесте што смо ми направили план, а испоставило се у међувремену да можда онако како смо планирали да на такав начин ми податке не можемо добити и онако како смо планирали, нећемо моћи вероватно за сада да те анализе правимо. Ту су у питању тачке из планова 1.5, 1.6, 2.1.22, 2.3.5 и 2.4.1, али да не улазим сада у то, али рекли смо да можда каснимо и они су у свом плану основи приоритетни, а ми нисмо ни почели да радимо, али постоји један предмет са којим ћете бити упознати, који нас води ближе остваривању циљева, али на један мало другачији начин.

Причали смо такође о оном формулару који смо установили и мислимо да би било добро да сви чланови Комисије имају приступ неком дежборду, да знамо да ли се ту нешто дешава и да ли ту неко попуњава те податке и да бисмо могли да пратимо и да сви будемо информисани и такође смо на кратко причали о томе да ће смисао овог формулара тек бити значајан када будемо радили и завршили његову промоцију, као што не знам Повереника грађана има на медијима, некакву рекламу и мислимо да би овај формулар и онај други који ће моћи грађани да провере да ли на њиховој адреси има више ко је све уписан у бирачки списак, на тој адреси и да ћемо морати да се сложимо са тиме да се ради промоција тога. Ми нећемо званично достављати записник са седнице, али ћемо у току недеље до следећег састанка, дати још ближе информације о оном што смо разговарали, а такође смо разговарали о томе да се указује потреба да се ради анализа и теренска контрола поново, али морамо да прођемо кроз овај оперативни део, па и предлог па ћемо дати комисији да се сви упознају и усагласе са тим. То је укратко чиме се Радна група бавила.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала Дејане.

Младене, изволите.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Захваљујем. Ми смо јуче одржали састанак Радне групе која је трајала два сата и поред чланова Радне групе, састанку су присуствовали и чланови и заменици чланова Радне групе, Ана Гођевац, Марко Димић и Бела Буташ. Сви сте упознати са тачкама дневног реда Радне групе и ако бих могао да кажем, остварили смо прогрес по питању три тачке у вези са иницијативом поднетом од стране радне групе за јавност рада, примедбе грађана и теренске контроле. Постојала је иницијатива да се један одељак из радне верзије одлуке, да се интегрише у одлуку о поступању по примедбама и ту смо се договорили да сачекамо предлоге ако их има, а схватио сам да их има до одређених чланова комисије, још за измену и да у једном тренутку презентујемо то комисији.

Када је у питању тачка дневног реда – Разматрање могућности за израду јединствених налаза и службених белешки у вези са посетама јединицама локалне самоуправе, такође смо се договорили да на бази радне групе изађемо са једним нацртом документа који бисмо предочили комисији и онда усвојили одговарајући документ који је карактеристичан за те службене белешке, у погледу разматрања радне верзије

правилника о начину чувања и заштити податка о личности, колега Ерцег је детаљно прошао кроз радну верзију која је и тачка дневног реда ове седнице.

2/1 ГД 11.15 – 11.25

Представник Повереника за информације од јавног значаја јуче непосредно пред сам састанак радне групе такође послао своје коментаре и очекујем данас на седници да прођемо детаљно кроз ту радну верзију Правилника.

У погледу ове прве тачке – Разматрања правних могућности у вези са приступом подацима од значаја за рад Комисије, чули смо став чланова, односно заменика чланова Комисије у вези са даљим приступом, размотрили неке углове гледања, правне могућности и договорили смо се да колега Ерцег упозна чланове Комисије са радном верзијом документа који би представљао реферисање на тај моменат, а који је везан и са активностима Комисије у протеклих месец дана, мислим и на контакте са релевантним министарствима.

Ето, толико. Ако неко жели од чланова радне групе или колега који су присуствовали састанку да ме допуни, слободно. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Владимир се јавио за реч.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ја ћу кратко. Хтео сам прво да кажем колегама из Радне групе за јавност рада, али свакако ви сте ми дали добар увод, Дејане. Колегиница Емилија нам је проследила анализу формулара који сте ви радили и ја сам замолио колеге из ИТ-а да погледају ваше примедбе. Они су направили анализу свих ствари. Неке ствари су већ утврдили да су на месту и кренули су те техничке ствари да исправљају, па бих ја вама и колегама послао њихове коментаре и оно што може да се одмах имплементира, тако да знате.

Свакако ће колегиници Емилији и Марку одмах проследити те њихове анализе, да знате.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Владимире.

Емилија, изволите.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Добар дан свима.

Ја само да додам поводом овога што сте рекли да би било добро да сви чланови Комисије имају увид у наш порт.

Ми смо тестирали формуларе и све, међутим проблем је у томе што је тај формулар и, да кажемо, „dashboard“, како сте ви рекли, са подацима у суштини интегрални део целог сајта Комисије за ревизију бирачког списка.

Колеге из ИТ службе сматрају да није добро да се великом броју људи да приступ тим подацима зато што би буквално једним кликом могли да срушимо цео сајт, мање-више и онда је договорено да стручна служба, колега Милан конкретно, води рачуна о свему што пристиже. Све што стигне аутоматски ће прослеђивати нашој радној групи, јер је договор да ми као радна група управљамо тим примедбама и да затим извештавамо Комисију даље на седницама.

Ми ћемо, наравно, тако и радити. Можемо да договоримо и неки други механизам у смислу да можда колега Милан свима прослеђује, али мислим да то затрпавање свих чланова беспотребно на дневном нивоу и у том смислу мислим да до сада није стигло ништа од примедби, али као што сте рекли већ, ми га нисмо промовисали, тај формулар. Саопштење би требало данас да буде на дневном реду и да продискутујемо о томе.

Хтела сам још да кажем да је исправљена она грешка на коју сте ви скренули пажњу и предложила бих само као строго техничку ствар, оно што смо ми уочили је да нашем сајту недостају контакт подаци чланова Комисије. Постоји место где би они могли да буду убачени и било би добро да се сви сложимо да се наши званични, дакле, парламент мејлови окаче на сам сајт и уколико неко има проблем са тим само можда да јасно каже да се његов мејл или њен не качи. Дакле, не причам о приватним мејловима, „gmail“ итд., него о „parlament.rs“ мејловима, па ето само да скренем пажњу и на то.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Емилија.

Да ли се још неко јавља за реч? (Не.)

У том случају предлажем да кренемо на радни део седнице.

Подсећам вас да смо у претходном делу седнице усвојили Записник Треће седнице и након прихватања предлога колегинице Орестијевић за допуну дневног реда, утврдили следећи дневни ред:

Прва тачка - Одлучивање о Правилнику и начину чувања и заштите података о личности;

Друга тачка - Разматрање предлога и доношење измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији Комисије, од 11. марта 2026. године;

Трећа тачка - Разматрање предлога и усаглашавање текста Првог саопштења Комисије;

Четврта тачка - Разматрање предлога и доношење Одлуке о редоследу извештаја за примедбе грађана и

Пета тачка - Размена информација о току поступка ревизије јединственог бирачког списка.

У првом делу седнице смо се сагласили да водимо обједињену расправу од 1. до 4. тачке дневног реда, као и да прво размотримо тачку 5, што смо и учинили, па је колега Илић закључио расправу о овој тачки, тако да сада прелазимо на даљи рад према утврђеном дневном реду.

Предлажем да у оквиру обједињене расправе прво размотримо Предлог правилника о начину чувања и заштите података о личности.

Верујем да смо се до сада сви упознали са наведеним документом. Достављено нам је више радних верзија у међувремену.

На последњу је коментаре дао и Повереник за информације од јавног значаја.

Претпостављам да ће нас колега Ерцег, с обзиром да је колега Илић одсутан, упознати са основним решењима о најновијој верзији правилника.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала пуно, Бојана.

Дакле, ми имамо сада Правник о начину чувања или Правилник о заштити података о личности. То је у највећој мери онај текст који сте примили прошле недеље, али имали

смо пар некаквих интервенција које бих волео да вам представим данас. Имамо документ у коме су обједињени неки додатни коментари од стране ЦРТА-е, затим додатни коментари и предлози од стране представника Повереника, као и неки извесне номотехничке исправке оригиналног документа.

Идеја је да прођемо кроз сам документ, то јест кроз те измене. Уколико се сагласите са тим изменама, онда претпостављам да можемо и да се изјашњавамо о самом Правилнику, а уколико вам буде било потребно још неко време да размотрите те додатне промене, можемо онда то учинити у наставку седнице.

Ја ћу сада пребацити документ на екран, па можемо онда проћи кроз све промене.

Замолио бих само некога из службе да ми помогне око повезивања тастатуре.

У односу на првобитни предлог, у преамбули Правилника измењено је следеће. Дакле, додато је – позивање на додатне ставове из Закона о јединственом бирачком списку, пре свега, који се односе на надлежности Комисије, као и на делове који се односе на заштиту података о личности.

Затим, проширено је позивање на чланове из Закона о заштити података о личности и унет је данашњи датум са надом да ћемо усвојити овај правилник данас.

Дошло је до конкурентних предлога у томе како ће се формално звати овај правилник, па тако сада имамо три предлога и узбудљив моменат где можемо да се изјаснимо о томе који нам се од предлога највише свиђа. Само да проради техника.

Дакле, имамо три могућности:

1. Правилник о начину чувања и заштити података о личности,
2. Правилник о заштити података о личности и
3. Правилник о мерама заштите података о личности у сврхе овлашћења Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка.

Можемо забележити вашу преференцију, па ћемо када уђемо у круг коментара моћи да гласамо и за то питање.

3/1 ВС

11.25 – 11.35

У 1. Члану додата је додатна реч која прецизира да се подаци о личности којима приступа комисија да заправо комисија њиме и рукује, кроз поступак обраде и чисто да то буде недвосмислено какав је ниво активности комисије са подацима и затим, члан 2. Је проширен тако да, додат је део који се односи на дефиниције појмова и већина ових дефиниција појмова је из закона о заштити података о личности од тога имамо само додате ове мере заштите и који се односе на одговарајуће техничке и организационе кадровске мере које имају за циљ обезбеђивање делотворне примене начела заштите података о личности, као и заштите права и слободе лица на које се подаци односе. Мере заштите података о личности односе се на податке о личности којима приступа комисија без обзира на носач података, у складу са начелима управљања ризиком и заштитом информационих добара.

Затим члан 3. Комисија приступа подацима о личности неопходним за вршење надлежности из члана нашег који дефинише надлежности комисије на основу захтева из члана упућеног органу власти који рукује тим подацима а на основу закона којим се одређује сврха и начин обраде. Дакле, позвали смо се на сваки правни основ који уређује

приступ комисије подацима, пре свега на 22ј. и став 4. Који говори да се на основу захтева који се упућује, надлежном органу власти, они обезбеђују приступ евиденцијама члановима Комисије, али на основу закона којим се одређује сврха и начин обраде.

Затим, члан 4. Говори о одређивању лица које је задужено за координацију са органом власти, и овде је идеја да имамо именовано лице унутар комисије које када је реч о приступу подацима, дакле и о заштити података о личности, комуницира са органима власти и то ће бити овлашћено лице за комуникацију уз ово ја бих допунио ван овог текста, да и даље стоји идеја да пошаљемо Канцеларији Повереника упит којим ћемо трасжити да се Повереник изјасни о томе како се третира комисија у смислу заштите података о личности и да ли као орган који, ако сам добро разумео који је руковалац, онда са тим подацима као орган власти и то онда повлачи један сет последица или ће се то радити као самостално тело кроз неки други орган, а то у нашем случају би могла да буде Скупштина Србије, односно морала.

У сваком случају ми бисмо имали ово овлашћено лице које би у оба случаја вршило све ове послове које би вршило за заштиту података о личности.

Затим, члан 5. Који се тиче статуса стручних лица која су ангажована у складу са чланом 22п. Закона о ЈБС, упрошћен је и прецизиран тиме, где се каже да стручна лица имају приступ подацима о личности искључиво као лица овлашћена за обраду тих података по налогу и под непосредним надзором чланова, односно заменика чланова комисије. Њихово овлашћење обухвата само оне радње и обраде које су неопходне за извршење послова ради којих су та лица ангажована.

Овде прецизирамо оно око чега смо раније водили дебату а то је да сва стручна лица које комисија ангажује у складу са законом могу да приступају подацима али искључиво за сврху за коју су ангажоване и под непосредним надзором и по налогу чланова комисије.

Затим члан 6. Сва лица која имају приступ подацима о личности потписују изјаву о чувању поверљивости података о личности, а образац изјаве је из става 1.овог члана, и одштампан је, ово је новотехничка исправка, размотрићемо и то, одштампан је уз овај Правилник као прилог 1. А чини његов саставни део. Дакле, прилог 1. Ће бити изјава о чувању поверљивости података.

Члан 7.је остао исти и члан 8.је измењен тако да сада гласи – мере заштите податак о личности које се односе на податке о личности које се достављају, односно којима се приступа преко физичког носача, па сада додајемо даље кроз електронску доставу података наменски апликативни или системски интерфејсни приступ кроз посебно контролисану информационо аналитичко окружење или кроз надзирање на увид на лицу места, уређени су у прилогу два које је одштампан овај правилник, уз њега и чини његов саставни део.

Дакле, овако, овај члан је проширен, зато што ако се сећате ми смо овај правилник направили како бисмо могли правно да регулишемо како поступамо са подацима од значаја за рад комисије које добијамо на физичким носачима, јер је била прилика да ћемо тражити од МДУЛС да нам доставе неке податке и да ће они бити достављени на usb стику или на неком CD или DVD.

Ми смо због тога одлучили да направимо овај правилник, али смо онда схватили да бисмо могли њега да проширимо да он обухвати сваки приступ подацима без обзира

на сам носач и тако смо кроз ову форму, ову правну формулацију покрили све потенцијалне канале до којих долазимо до самих података, а то су дакле, физички носачи, затим, електронска достава података и то би практично значио имејл, затим наменски апликативни или системски интерфејсни приступ и то је категорија која се односи на модуле унутар ЈБС или сервиса е-ЗУП, затим кроз посебно контролисано информационо аналитичко окружење и то је групација која се односи на оно што тражимо од Канцеларије за ИТ да се направи посвећено наменско информационо окружење искључиво за потребе комисије или у последњој инстанци надзирани увид на лицу места, будући да када идемо у посете референтима или било којим другим надлежним органима, који располажу подацима, такође приступамо подацима о личности када гледамо преко рамена шта они раде или тражимо да нам покажу податке за одређена лица или некакве случајеве.

Идеја јесте да сваки од ових канала буде уређен посебним прилогом и ми за сада имамо прилог два који се односи на физичке носаче, али како будемо настављали даљи наш рад, ми бисмо предлагали нове прилоге којима бисмо регулисали приступ осталим каналима до којих можемо доћи до података о личности.

Зашто смо ово урадили? Зато што је првобитни предлог се тицао искључиво физичких носача и све одредбе које се тичу приступу физичким носачима смо издвојили у посебан прилог а овај прилог број два и идеја је да у наредним корацима усвојимо и додатне прилоге а да то не зауставља овог правилника на овој сада седници, тако да мислим да је ово највећа промена у самом правилнику, тако да око тога ће бити потребно да се сви јасно изјаснимо.

Члан 9. Овај правилник ступа на снагу даном доношења, затим имамо изјаву о чувању поверљивости података о личности и то је као прилог један и на крају имамо прилог два који се тиче – мере заштите података о личности на физичком носачу, података о личности и ту смо имали интервенције из Канцеларије Повереника које на пријемчивији начин и прецизнији уредио овај део правилника и свакако сте имали могућности да видите те измене и будући да нису суштинског карактера већ су само односе на прецизирање, ја их не би читао.

То је то, ако имате коментаре или предлоге, изволите, можемо да приступимо томе.
Хвала.

4/1 ГД 11.35 – 11.45

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Владимире.

Да ли се неко јавља за реч?

За реч се јавио Јован Стојић.

Изволите, Јоване.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Добар дан свима.

Мислим да бих ја требало да се јавим за реч, да образложим овде пар неких ствари.

Кренуо бих од почетка ове преамбуле. Вишак је овај члан 6. У позивању Закона о заштити података о личности довољни су 12, 41. и 42. Штавише, мало је у супротности овај Правилник са чланом 6. тако да сугеришемо избацивање.

Владо, ви реците када може даље.

Члан 2, па у дефиницијама, ја не видим одавде, морам признати, баш најбоље, али кажете у члану 3. Закона о заштити података о личности. Значајан је члан 4. Значи, дефиниције, па тачка 1), ови појмови и то остало.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ви немате верзију са дефиницијама, јел тако?

ЈОВАН СТОЈИЋ: Имам са дефиницијама. Ево су.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Прочитајте реченицу тог члана.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Члан 2 - Појмови податак о личности, лице на које се подаци односе, обрада података, руковалац, обрађивач, прималац, повреда података о личности, као и други појмови садржани су у члану... па овде пише члан 3. код мене.

Кажем да не видим шта ту пише. Далеко седим.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Добро. Нема проблема.

Дакле, ту је било спорно позивање на члан. Не стоји, избачено је.

ЈОВАН СТОЈИЋ: У реду.

Члан 5. је потпуно промењен.

Члан 7. Ту смо имали интервенцију да се убади „без одлагања, а најкасније у року од 12 часова“.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Убачено је, а није означена промена.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Добро. Идемо сада на изјаву о чувању поверљивости података о личности. У реду, онда ова прва натукница да ли фали члан 22. то не важи више јер сте променили члан 5. потпуно.

Овај рок доле у тачки 4) смо прилагодили како пише у самом Правилнику.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Мислим да и изјава и овај део прилога 2 остало како је по вашим сугестијама.

ЈОВАН СТОЈИЋ: У реду. Значи, не треба ништа да образлажем.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Једино ако сматрате да нешто треба.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Па, ова лозинка се спомиње у више наврата, али нема исто значење.

Значи, ми у Изјави о чувању поверљивости података дефинишемо да је лозинка ова јединствена идентификациона ознака корисника и у даљем тексту то користимо као лозинку. Збуњујуће делује у овим мерама заштите када спомињемо лозинку. То би могло да буде шифра. То је ово после што се спомиње, од тачке 15) јер не ради се о истом.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Шта би био онда ваш предлог?

ЈОВАН СТОЈИЋ: Шифра.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Где, у тачки 15)?

ЈОВАН СТОЈИЋ: Где год хоћете, само да се разликује.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Јасно.

ЈОВАН СТОЈИЋ: У изјави дефинишемо да је лозинка нешто сасвим друго.

АНА ГОЂЕВАЦ: То су два одвојена документа. Изјава је самостална у односу на овај прилог, по мени. Јесу у истом правилнику, али су технички два одвојена документа, али како год мислите.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Ако ви сматрате да то може да прође, ја заиста немам ништа против. Ви ћете усвојити. Ви сте Комисија.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Срђане.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Ако дозвољавате, ми ћемо да послушамо ваш савет, па само да нас посаветујете како да усагласимо текст и тако ћемо усвојити.

Колико ја разумем, овде није нормативно да треба да се усагласе термини и да изаберемо неки од термина који ће се разликовати.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Ја бих рекао да ово друго буде шифра, све што се спомиње у мерама заштите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ја нисам осетио да је спорно. Разумем да ако се чита заједно да може да дође до конфузије, јер се не зна када се на шта мисли, али и колегиница Гођевац је у праву када каже да су то два одвојена документа. Овде се каже „лозинка коју је поставио орган власти који доставља податке“. То можемо да кажем у даљем тексту лозинка, а да се горе лозинка односи на лозинку коју поставља корисник, ако се не варам.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Важи.

И то је то. Нема ништа друго.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

С обзиром да нам је остало отворено питање око назива правилника, ја бих молила да се чланови изјасне која од опција би била адекватна.

Можемо замолити представника Повереника да се изјасни која би била адекватна опција од ова три назива која су предложена.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Хвала.

Сва три могу да прођу, што се нас тиче. Наравно, увек пледирамо да буде она која је најодређенија, а то је трећа, али могу све три суштински.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли су сви сагласни да онда остане под в), дакле, трећа опција - Правилник о мерама заштите података о личности у сврхе овлашћења Комисије за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка? (Да.)

Сви су сагласни.

У реду.

Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

Добар дан свима.

Ја бих имао један технички предлог. Ове одредбе које се односе на прилоге, то су, рецимо, чл. 6. и 8, да се прилози систематизују у једном посебном члану који би се мењао у овој ситуацији када се усваја нови прилог. Дакле, да се наведе у том члану да прилози у Правилнику представљају његов саставни део, да се наведу прилози и да се именују прилози. Касније, када се додаје нови прилог да се промени тај члан, да се дода у тексту прилог 3, рецимо, правилник о нечему трећем и да се онда формира и прилог 3.

Мислим да нема потребе да стоји да је одштампан уз правилник, него само да чини његов саставни део из разлога што може да буде у електронској форми правилник, тако да је у сваком случају његов саставни део.

Дакле, негде на почетку став два, три, да се дефинише шта су прилози, да су они саставни део правилника и да се именују у том члану.

ОГЊЕН РАШУО: Мислим да не можемо именовати прилоге у члановима, јер у случају додавања неког новог прилога морали би мењати и члан читав, додавати нешто и у члану. Мислим да је то сувишно.

ПРЕДСЕДНИК: Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Хвала.

То је и идеја, да се тај члан, приликом додавања новог прилога, да се промени и тај члан у коме су побројани прилози јер би морали да мењамо текст правилника. Рецимо, сада у члану 6. и у члану 8. је наведено који је то прилог.

Да не би додавали нови члан у сам правилник који дефинише шта је, рецимо, регулисано прилогом 3, променио би се само члан који се односи на прилоге. Мислим да је то једноставније и касније када буде дошло до измена самог правилника нема потребе да се мења даља структура текста.

У ситуацији да то буде регулисано посебним члановима, онда би морало да се дода и нови члан.

ПРЕДСЕДНИК: Владимире, изволите.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Ако сам вас разумео, дакле, ви сматрате да је свакако за усвајање прилога неопходно да се измени и текст правилника? Дакле, није могуће само овако да кажемо – сви остали прилози, осим прилога 1 се односе на уређивање приступа подацима преко ових посебних канала? Дакле, мислите да морамо да променимо сваки пут правилник?

5/1 ВС 11.45 – 11.55

ВЛАДИМИР ПУДАР: Да, ја мислим да мора, као што видите у члану 8. Је дефинисано шта је уређено у прилогу 2, а ми ако имамо прилог 3, на који се не реферише ни на шта у тексту, самог правилника, мени је то безпредметно и није дефинисано шта је тај правилник, шта је тај прилог.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Мислим ако се сви слажу са тим, ја бих предложио само да у неком тренутку наставку седнице да направимо једну кратку паузу и да направимо тај предлог и да видимо да онда то усвојимо.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Можда је још практичније још да се не би задржавали, ако имамо само техничко усаглашавање и ако смо сви сагласни, да се после тога, да служба направи у складу са овим што смо се договорили и ако вам је то океј. Чисто кажем да би скратили пут.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Приметио сам само једну грешку Владо, овим мерама заштите, ова тачка 7. Ставите молим вас, пошто сте рекли да је све усвојено како је тамо, то је правилник, спустите још доле, мере заштите. Ова лозинка треба да буде – поред јединствене идентификационе ознаке корисника а не где је овде, ту треба да пише.

Друга ствар, нормативне природе са сваким новим прилогом, ја мислим да ће морати да се изврши допуна правилника, да ли ме разумете. Сада по мени не мора ништа да се ради, него имамо нови прилог, извршимо допуну правилника где ће се новим чланом прописати само да имамо и тај нови прилог и мени то делује најједноставније.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Значи, да решење буде такво да можемо само да извршимо допуну правилника и убацимо тај нови прилог и то је то.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Тако је, тако је.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: У техничко информатичком смислу, тачка 7. Приступ подацима, па први став јесте – једноставне идентификационе ознаке корисника и то кад је

једнозначно и јединствено подразумева као јединствени имејл или неки идентификациони број, а не лозинку.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Значи, овде заправо бришемо лозинку.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Да не би било недоумица, ту се избрише и где год се спомиње јединствена идентификациона ознака корисника, брише се лозинка и то имамо у овој првој изјави и овде на два или три места, вратите се Владо на ову изјаву, јер се ту први пут спомиње.

Пише у даљем тексту – лозинка, у другом пасусу. Јел сте избрисали – мерама заштите? Добро, хвала.

ВЛАДИМИР ПУДАР: Сада је остало ако се брише лозинка у изјави, то је тај други став, да ли је у овим тачкама од 1. до 4. такође мора да се мења реч „лозинка“, овим речима – јединствена идентификациона ознака корисника, јер то није више лозинка, него је по пуном називу се уноси, свуда у целој изјави треба то заменити.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала Владимире, да ли се још неко јавља за реч?

Искористила бих прилику само, с обзиром да сте спомињали предлог Поверенику да се изјасни да ли смо скупштинско тело или орган, у том смислу да сачините неки предлог дописа и доставите комисији и да можемо упутити на изјашњење.

Пошто смо исцрпели расправу о предлогу Правилника, прелазимо на - Разматрање предлога за измене и допуне одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији.

Емилија, да ли желите истовремено да нас упознате са разлозима доношења аката из тачке 2. и 4. Дневног реда.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Укратко само, при тестирању нашем формулара за примедбе грађана, наша радна група је уочила да постоји једна да кажем бенефит овог система са којим ми нисмо били упознати, а то је да систем аутоматски свим подносиоцима примедбе доставља на мејл о статусу примедбе, али та функционалност система је била везана за искључиво питање које се односило на то да ли грађани желе да их додатно контактирамо и уколико имамо неко спорно питање или нам треба нека додатна информација, и онда смо ми установили да то није у суштини исправно јер доводимо грађане у заблуду, јер они који означе да не желе да буду додатно контактирани неће ни добити ове информације путем мејла, па с тога ово што смо ми предложили подразумева искључиво техничко дотеривање формулара које ни на један начин не утиче на његову функционалност или суштину, већ само представља једно додатно питање које би било јасно дефинисано у складу са оним предлогом које сам послала, да ли се слажете да будете обавештени о статусу исхода ваше примедбе путем мејла и грађани би онда могли да оставе мејл уколико хоће и то је једини разлог да обезбедимо потпуно јасан приступ том добијању података путем мејла, у том смислу је техничка измена, али морали смо да идемо на измену одлуке, јер је формулар у суштини саставни део одлуке која је већ усвојена на некој претходној седници Комисије.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала Емилија. Што се тиче предлога за доношење одлуке о распореду известилаца за примедбе грађана, имате ли ту нешто да додате?

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Дакле, и то је техничка ствар, наша одлука са поступањем о примедбама, подразумева да ће редослед известилаца на радној групи бити одређен посебном одлуком.

Ми смо спремили и усагласили на једној од седница наше радне групе тај текст уз један изузетак и ми смо послали уз предлог допуне дневног реда, тај документ и на нашој седници радне групе смо одлучили да члан 5. Из тог документа у суштини не припада у тој одлуци, већ он треба да буде оно што је Младен говорио малопре, увршћен у одлуку о поступању по примедбама, тако да ми у суштини предлажемо да ова одлука како смо је послали у склопу дневног реда, осим тог члана 5. којим би се обрисао уствари буде предмет данашње дискусије. Не знам да ли Влада жели нешто још.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Само бих једну ствар коју смо ми након усаглашавања предлога одлуке дискутовали а то је шта ће се десити у случају да ми имамо више од три члана радне групе из три различита кластера. Овако како је конципирана одлука она обавља свој посао у околностима да имамо три члана и из три различите групације.

У том смислу, може се десити ситуација да још неки чланови изразе заинтересованост да буду чланови ове радне групе и онда ћемо имати проблем и зато би требали да у члану 3. Предлога који је достављен, пропишемо нови став 4. на пример – уколико радну групу чине више од три члана, редослед примедбе, па предлог би био, додељује се према азбучном реду, према редоследу презимена чланова радне групе, да то буде предлог и то је оно што смо ми као у некој нашој комуникацији, као предлог, а могу ја сада тачно да нормирам како би то гласило и то би био један предлог који мислим да је најсврхисходнији и једну ствар сам ја приметио у члану 5.

А то је у овом предлогу каже – стручна служба води евиденцију о редоследу извештача додељеним примедбама, па је остало и одступање од члана 5. Више та одступања не постоје, тако да би требало након тога да ставимо тачку и само би гласио – члан 5.

Стручна служба води евиденцију о редоследу извештача и додељеним примедбама, јер одступања више не постоје и биће предмет друге одлуке, то су моји предлози за измену овог предлога који вам је достављен за седницу.

6/1 ГД 11.55 – 12.05

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Владимире.

Да ли се неко јавља за реч? (Не.)

Пошто смо исцрпели расправу о овим предлозима, потребно је да усагласимо текст Првог саопштења Комисије, које ће бити објављено на веб презентацији Комисије.

Добили сте у материјалима сви предлог овог саопштења.

Да ли има неких сугестија, примедби на текст који је достављен?

Ана, изволите.

АНА ГОЂЕВАЦ: Прво, хоћу да се захвалим Емилији на труду који је уложила да припреми и ово саопштење и сва ова документа, али што се тиче нас, предлог саопштења за јавност не бисмо могли да подржимо у овој форми у којој је дата. Ми смо за то да се Прво саопштење бави само позивом грађана да доставе приговоре и ни са једним другим информацијама из разлога што постоји апсолутна несагласност чланова Комисије по питању озбиљних оперативних основа за рад зато што у овом предлогу постоји закључак

да смо добили оперативне основе за рад, а ми сматрамо да нисмо још увек, да нисмо добили податке и приступ истима који омогућавају увид у рад.

Такође, по питању ревизије и по питању неправилности, мислимо да све то треба да буде део овог извештаја о ревизији који будемо на крају правили, укључујући и све приговоре свих грађана.

По питању припреме посебног извештаја са локалних избора, мислим да ми у тренутним околностима нисмо могућности да извршимо припрему тог извештаја, иако по плану рада имамо тај извештај из разлога што немамо податке који су нам потребни, а нисмо добили ни одговор за агрегатне податке које смо им тражили од Министарства локалне самоуправе, тако да мислимо да у овој форми саопштење нећемо подржати. Даћемо издвојено мишљење у случају да остали чланови мисле да је потребно на овај начин да се обратимо.

ПРЕДСЕДНИК: Да ли се још неко јавља за реч везано за саопштење?

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ово је саопштење које смо ми на састанку радне групе негде усагласили, то морам да кажем. Негде је општи став био да сва саопштења, пошто саопштења о раду Комисије треба да буду фактографска, да не износимо никакве квалитативне судове и у о том смислу ово је оно што смо ми урадили и што нам предстоји, тако да мислим да је ово саопштење апсолутно на месту.

Ви свакако имате право да издвојите мишљење, али мислим да је неко саопштење које је фактографско, иза кога можемо да станемо сви.

ПРЕДСЕДНИК: Емилија, изволите.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Ја бих само ради контекста. Као што је рекао колега Димитријевић, ово је усаглашено на више састанака радне групе на којима је присуствовао и колега Марко Димић, који се сложио са оваквим предлогом, па ми је мало изненађење сада да тако радикално нећете подржати, што апсолутно поштујем, само мислим да смо могли онда и на радној групи да прођемо мало детаљније или мало другачије кроз ово саопштење.

Чланови радне групе су се усагласили да саопштење у суштини треба да садржи три целине. То је, прво, неки општи преглед шта је до сада урађено и у том смислу су наведене ове оперативне основе за рад итд. јер то суштински подразумева Пан рад, Акт о ревизији, то је оно све што смо ми усвајали јер је чињеница да грађани не знају шта смо ми до сада радили.

Лично сматрам да у овом извештају недостаје наш став о локалним изборима, јер смо као комисија остали неми када је реч о томе. Међутим, ми став нисмо усагласили и стога он не може да буде предмет овог предлога.

Формулар свакако јесте најважнија ствар којом саопштење треба да се бави, само мислим да нисам сигурна колико је логично да Прво саопштење које излази из Комисије не дотиче ништа друго осим формулара за примедбе грађана. У том смислу сматрам да је потребно да то саопштење садржи још нешто.

Овај последњи, трећи пасус, односно овај одељак је нешто што је најави нечега што ћемо ми радити. Ми имамо и обавезу да урадимо извештај у вези са локалним изборима и то је нешто од чега верујем да Комисија неће одступити, макар он био и потпуно негативан и макар он гласио – ми нисмо успели да урадимо. То је свакако извештај.

Негде је наведено да ми подразумевамо очекивање, то јест имамо очекивање да ће институције обезбедити доступност свих релевантних података. Дакле, само говорим ради контекста онога што је договорено на самој радној групи. Ми смо то на два или три састанка, чини ми се, чак и са Вујом који је у том моменту био председавајући, размотрили. Били су ту још неки чланови. Дакле, само у том контексту говорим вам зашто је направљено овакво саопштење.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Да ли се још неко јавља за реч?

С обзиром да смо исцрпели дискусију од 1. до 4. тачке дневног реда, закључујем обједињену расправу о тачкама од 1. до 4, тако да можемо прећи на одлучивање.

Владимир се јавио за реч.

Изволите, Владимире.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Извините, Бојана, ја заправо нисам схватио да смо закључили ову 4. тачку дневног реда на прошлој седници и сада не знам где би, да кажем, процедурално могли да имамо простор да поделимо податке везане за даљи ток рада Комисије који се тичу и посета локалним самоуправама, али и даљег упита Канцеларији за ИТ, па ето ви само одредите када бисмо могли о томе да говоримо.

ПРЕДСЕДНИК: Уколико сте сагласни, можемо се вратити сада на 4. тачку.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: У реду. Хвала вам.

Дакле, ово је на неки начин наставак онога што сте чули у извештајима о раду радних група које су одржане претходна два дана.

Дакле, као што знате, Комисија је у некој врсти кризе свог рада зато што смо већ пробили рок у коме је потребно да спроводимо анализе по нашем Плану рада због тога што немамо довољан, адекватан увид у податке за обављање тог посла.

Идеја је следећа. Да се не заглављивали у размирице око тумачења у којој мери и на који начин нам је потребан приступ, идеја је да предложимо нешто што не би требало да буде спорно за све чланове Комисије и предлагемо да то буде активност на два колосека.

Један колосек је наставак планирања посете локалним самоуправама и увид у изводе из бирачког списка, упоређивање извода из бирачког списка са јавно приказаним подацима о бирачима на сајту Министарства државне управе заједно са провером квалитета података о бирачима у ових десет јединца локалне самоуправе по узорку.

Нека је идеја да припремимо да Радна група за анализу података припреми предлог у првој половини наредне недеље како би то функционисало, који бисмо онда поделили са вама и оне тамо наредне недеље организовали поново, прво најавили, а онда и организовали посете општинским управама и локалним изборним комисијама тамо где је то могуће. Ја сад нисам обавештен.

Не знам да ли су сви резултати коначни или ће бити коначни до тог тренутка. Евентуално Књажевац може да буде споран, али верујем да ће и то бити завршено до тада, тако да онда бисмо могли да замолимо Секретаријат да најави наше посете.

Радна група за анализу података ће направити тај предлог, послати Комисији, ви се можете изјаснити и онда ћемо замолити Секретаријат да направи допис свим јединицама локалне самоуправе да ми одемо тамо и да поступимо по том плану ревизије бирачких спискова у оквиру ових 10 локалних самоуправа.

То је један колосек који ће нам окупирати време наредне две, три недеље.

Други колосек јесте следећи, да се обратимо Канцеларији за ИТ, у складу са разговорима који су вођени претходних недеља, да се обратимо Канцеларији за ИТ, са специфичним захтевом, за подацима који су нама неопходни да бисмо одговорили на неке од приоритета које имамо а један од њих је свакако оцена тачности бирачког списка.

Ја сам схватио на претходној седници, да је акт о ревизији, превише апстрактан и херметичан до те мере да је њега јако тешко пренети и објаснити другим органима шта је оно што комисија жели да учини и те смо направили један предлог документа који је као нека врста оперативног плана или као акционог плана за спровођење поступка ревизије који је груписан у неколико области.

Једна област се тиче квалитета података у ЈБС, и то се директно реферише на делу у нашем плану, и то се односи на проверу тога да ли су подаци о бирачима уписани како треба по правилу у самој бази ЈБС, и то је једна ствар.

Друга област јесте област утврђивања тачности бирачког списка наспрам изворних евиденција из којих се вуку подаци о бирачима и радна група за анализу података би направила један предлог који би ишао ка Канцеларији за ИТ, који би отприлике изгледао овако – молимо вас да нам доставите списак, да нам укрстите податке из ова два списка и да нам кажете која су одступања и да онда приступимо заправо анализи тих одступања, како бисмо утврдили да ли бирачки списак одговара подацима из евиденција и да ли сви они који треба да имају бирачко право и да буду уписани у бирачки списак и јесу у бирачком списку, и да ли су сви они који се налазе у бази ЈБС, имају основ да буду тамо.

Видећете, поделићемо то након што прође радну групу почетком следеће недеље, ми бисмо тај документ поделили и са вама и предлог упита за Канцеларију за ИТ, па уколико се сагласимо сви око тога а већ је било речи да не морамо о томе доносити посебну одлуку него је важно само да преко мејла будемо сви сагласни да то буде и иде тако и онда можемо до краја недеље следеће припремити и допис Канцеларији за ИТ.

Ово је покушај да из ове ситуације извучемо оно што је могуће и да направимо корак напред и да наставимо сарадњу у складу са државним органима у циљу достављања података за потребе ревизије и рада наше комисије.

Ако се слажете са тим приступом, ми бисмо онда заказали седницу радне групе за следећу недељу и поступили овако са овим предлогом.

ПРЕДСЕДНИК: Срђане, изволите.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само је молба пре организовања радне групе уколико можемо да добијемо на мејл предлог тог дописа обзиром да , мени првом нису јасне све термилошке ствари у питању, неке ИТ ствари, да би квалитетније одрадили посао на радној групи, и касније да би се брже усагласили. Само то.

ПРЕДСЕДНИК: Дејане, изволите.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Ја вас само молим пре него што дате на гласање ове тачке, да одредите једну паузу од пет минута како би ми усагласили ставове.

ПРЕДСЕДНИК: Свакако Дејане, мој предлог је био, с обзиром да у првој тачки још увек нисмо што се тиче Правилника, нисмо се сагласили да ли желите паузу или да

Стручна служба мења текст, тако да можемо да одредимо паузу од 15 минута да се усагласите са ставовима.

8/1 ГД 12.35 – 12.45

(После паузе.)

ПРЕДСЕДНИК: Можемо да наставимо са радом после паузе.

Ја бих замолила Владимира да нам каже да ли је дошло до неке сагласности везано за Правилник што се тиче измена?

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Да, мало смо уподобили у складу са коментарима овај правилник и да вас не бих оптерећивао сада са свим номотехничким детаљима, само да се осврнемо на овај кључни део који се тиче тога како ћемо усвајати будуће додатке за сам Правилник, па је тако члан 8. промењен да гласи овако: „Мере заштите података о личности које се односе на податке о личности који се достављају преко физичког носача, кроз електронску доставу података, односно којима се приступа кроз наменски апликативни или системски интерфејсни приступ кроз посебно контролисано информационо аналитичко окружење или кроз надзирани увид на лицу места уређене су прилозима који су саставни део овог правилника“, а онда имамо члан 9. који регулише и наводи сваки од прилога и каже – образац изјаве из члана 6. је саставни део овог правилника, прилог 1, па онда мере заштите података о личности које се достављају Комисији преко физичког носача су саставни део овог правилника, прилог 2.

Идеја је, уколико се слажете да, како будемо донели нови прилог којим се уређује приступ на неки од других начина, само додамо у члану 9. нови став који каже, рецимо – мере заштите података о личности којима се приступа кроз наменски апликативни или системски интерфејсни приступ су саставни део овог правилника, прилог 3. То је то.

Остало је решено да је лозинка која се користи од стране лица које потписује изјаву о чувању поверљивости података о личности сада се зове шифра корисника. То је то.

Значи, остаће само одређено још номотехничка сређивања.

То је то ако се слажете са овим суштинским изменама.

Можемо и да гласамо.

Уподобљени текст ће бити послат свима.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Владимире.

Да ли се још неко јавља за реч?

Изволите, Горане.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Захваљујем се.

Само једно питање у вези са овим Правилником о заштити података о личности.

Колега Пудар је помињао то. Више је техничка ствар у питању, везано за ове прилоге, па тамо где се каже – изјава је саставни део овог правилника и одштампана је или тако нешто, питам се да ли бисмо могли да избегнемо ту формулацију „одштампана“. Нисам је виђао често, а да дамо неку спретнију и прихватљивију формулацију као што је, на пример, изјава та и та саставни је део овог правилника и представља његов прилог 1.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: То је урађено. Средили смо то.

ГОРАН ВУЈИЧИЋ: Само толико. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Повереник се јавио.

Изволите, Јоване.

ЈОВАН СТОЈИЋ: Хвала.

Имам само једно питање за вас. У овим мерама заштите, па ова тачка б) ко има приступ овим просторијама у којима се подаци обрађују, односно коме је дозвољено поред овлашћеног лица? Каже – члановима и заменицима чланова Комисије, стручним лицима ангажованим у складу са чланом 22п став 1. овде пише. Да ли се то мисли на секретара и заменика секретара Комисије? Која су то стручна лица?

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Да, то је била грешка. Мисли се на став 2. и мисли се на секретара и заменика. То је измењено.

ЈОВАН СТОЈИЋ: У реду. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Што се тиче одлуке о редоследу извештаја за поступање по примедбама, да ли у том делу има сагласности? Мислим да је Владимир желео неке измене, па да ли сте постигли сагласност везано за то?

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Ја ћу само да поновим. Значи, у предложеном тексту са изменом у члану 3. измена би гласила – додао би се нови став: изузетно од става 1. овог члана, уколико радну групу чине више од три члана, редослед доделе примедбе додељује се према азбучном редоследу презимена чланова радне групе. То је једна измена.

Друга измена је у члану 5. Већ сам образложио. Значи, гласио би измењени члан 5. „Стручна служба води евиденцију о редоследу извештаја и додељеним примедбама.“. Брише се - и одступањем из члана 5. ове одлуке, с обзиром на то да ће то бити пример друге одлуке, па бих ако је могуће да ставимо овако у измењеном тексту одлуку на гласање.

ПРЕДСЕДНИК: Ако су сви сагласни са овим, претпостављам да можемо унети измене, па накнадно да се пошаље текст када се уподоби.

Што се тиче саопштења Комисије за јавност, да ли смо у том делу постигли сагласност?

Да ли се неко јавља за реч?

Изволите, Марко.

МАРКО ДИМИЋ: Сада смо причали.

Да се сада јавим и да остане за записник.

Дакле, ја сам био у тој радној групи и радио сам и нисам инсистирао на том ставу зато што сам очекивао да ће Комисија о томе да донесе одлуку и као што овде сада можемо да видимо, мислим да смо и близу да договоримо ово све.

Мислим да су разлике биле у некој мери такве да сам ја хтео да инсистирам на једном, колега из владајуће већине на нечем другом, али мислим да ћемо на крају и пронаћи неки трећи пут.

Оно што је наш предлог и што мислим да је прихватљиво осталима јесте да прву реченицу формулишемо тако да она гласи: „Комисија за ревизију, верификацију и контролу тачности и ажурирања бирачког списка обавештава јавност да је у претходном периоду успоставила све кључне нормативне основе за свој рад.“. Дакле, да избацимо овај део – и оперативне.

Такође, ако је прихватљиво, у последњем пасусу последња реченица која гласи: „Комисија остаје доследно посвећена принципима транспарентности, професионалности и одговорности, уз очекивање да ће надлежне институције обезбедити...“ Дакле, предлажемо да буде мало директније – уз позив свим надлежним институцијама да обезбеде пуну и правовремену доступност свих релевантних података.

ПРЕДСЕДНИК: Дејане, изволите.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Само коментар. Ово што ћемо уклонити из овог документа свакако је у колизији са овом реченицом последњом. Не можемо да кажемо да смо успоставили, обезбедили или како смо већ рекли – успоставили све кључне оперативне основе за рад, а онда кажемо – очекујемо да ће надлежне институције нешто урадити за нас. Јесмо или нисмо. Ако нисмо, онда у пуној мери, јесмо доста тога, свака част, али слажем се са овим да уклонимо то у првом делу. Све остало је ок.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Јавили су се Огњен, па Марко.

Изволите,

ОГЊЕН РАШУО: Ја ћу јако кратко.

Са мојом идејом да се иза речи „у веб презентацији Комисије“ само да се дода веб адреса веб презентације.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Огњене.

Марко, изволите.

МАРКО ДИМИЋ: Дакле, само да прецизирам.

Дакле, ово последње би било – Комисија остаје доследно посвећена принципима транспарентности, професионалности и одговорности, уз позив свим надлежним институцијама да обезбеде пуну и правовремену доступност свих релевантних података и остатак како је написано.

Ето, то је предлог за ове две измене.

ПРЕДСЕДНИК: Изволите, Емилија.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Дакле, мени је ово оперативне основе у реду. Што се мене лично тиче, немам проблем са тим брисањем. Ја не видим велику разлику од ове речи „очекивање“ и „позив“. Мислим да и једна и друга реч значе исто, али у суштини ми је у реду ово „оперативне основе“ за брисање. Немам са тим проблем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Емилија.

Да ли се још неко јавља за реч?

За реч се јавио Младен.

Изволите.

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Ако могу само да кажем да овај термин „позив“ разумем да је та двосмерност и до сада постојала у једном облику о којем можемо да дискутујемо, али ето тако сам разумео тај термин.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Да ли се још неко јавља за реч?

Изволите, Срђане.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само је опет мало у контрадикторности. Значи, испада као да ништа нису обезбедили до сада, а није тачно да нису ништа обезбедили.

Можемо да се сложимо или не сложимо и да имамо различита очекивања шта су требали, али ако остане овако – уз позив да ће надлежне институције обезбедити, испада да ништа нису обезбедили ако читате тако.

МАРКО ДИМИЋ: Не, не. Уз позив свим надлежним институцијама да обезбеде пуну и правовремену доступност.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Или хајде да га променимо у дикцији: „Уз позив да се настави...“ Испада као да ништа није урађено. „Уз позив надлежним институцијама за обезбеђивање пуне, правовремене“ или тако нешто.

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ: Да се настави рад.

ДЕЈАН СТЕВАНОВИЋ: Да се настави рад, јер смо ипак нешто добили. Није баш оно што смо очекивали, али...

МЛАДЕН МЛАДЕНОВИЋ: Мислим да је ова формулација прихватљива. То је мој угао гледања, али дозвољавам да сам субјективан.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Мени је позив и очекивање, мање-више, у реду, али „да ће обезбедити“, то као да ништа није урађено.

ОГЊЕН РАШУО: Да ли може овако – уз очекивање да ће надлежне институције радити на обезбеђивању пуне и правовремене доступности свих?

ПРЕДСЕДНИК: Да ли смо се онда усагласили са свим променама везано за саопштење? Да ли можемо да пређемо на гласање?

Стављам 1. тачку дневног реда на гласање - Одлучивање о Правилнику и начину чувања и заштите података о личности.

Предлажем да се прво изјасне чланови испред удружења, па ћемо редом – парламентарна већина и опозиција.

Ко је за испред чланова удружења?

Ко је за испред чланова парламентарне већине?

Ко је за испред чланова опозиције?

Констатујем да је усвојен Правилник о начину чувања и заштити података о личности.

9/1 ВС 12.45 – 12.55

Друга тачка – Разматрање предлога и доношење измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана на веб презентацији Комисије, од 11. Марта 2026. године.

Стављам на гласање.

Предлажем да се изјасне чланови испред удружења.

Ко је за?(2)

Молим да се изјасне чланови парламентарне већине.

Ко је за?(3)

Молим да се изјасне чланови опозиције.

Ко је за?(3)

Констатујем да је једногласно усвојен Предлог за доношење и измене и допуне Одлуке о утврђивању формулара за примедбе грађана.

Трећа тачка – Разматрање предлога и усаглашавање текста Првог саопштења Комисије.

Стављам на гласање.

Предлажем да се изјасне чланови испред удружења.

Ко је за?(2)

Молим да се изјасне чланови парламентарне већине.

Ко је за?(5)

Молим да се изјасне чланови опозиције.

Ко је за?(3)

Констатујем да је једногласно усвојен Предлог текста Првог саопштења Комисије.

Четврта тачка – Разматрање предлога и доношење одлуке о редоследу извештаја за примедбе грађана.

Стављам на гласање.

Предлажем да се изјасне чланови испред Удружења.

Ко је за?(2)

Молим да се изјасне чланови Парламентарне већине.

Ко је за?(5)

Молим да се изјасне чланови опозиције.

Ко је за?(3)

Констатујем да је једногласно усвојен Предлог одлуке о редоследу извештаја за примедбе грађана.

МАРКО ДИМИЋ: Хтео бих да замолим још једном, а причали смо прошли пут да чекамо да се усвоји овај Правилник који смо данас усвојили, па да се изradi збиркапрописа која је за нас значајна за рад овде, па ето да позовем још једном секретарку Комисије и вас као председницу да кренемо у то и да замолим оно што су требале електронске седнице, да за следећу уђемо у тај процес.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Хвала. Само бих на крају искористио да позовем све чланове који су у могућности да дођу на наредну Радну групу за анализу података. Ми ћемо се договорити о термину, то ће бити вероватно прва половина наредне недеље, знам да је сазвана седница, знам да ће бити напетост, али можда можемо и неки поподневни термин. Мислим да је јако важно, јер ја нисам хтео да окупирам данас време, да објашњавамо све ово, и ја ћу свакако доставити податке, предлог. Не бих достављао предлог Канцеларији за ИТ сада, али ћу доставити шта је концепт, а онда бисмо на самој радној групи формулисали тај допис, али би било добро да тада искористимо тај састанак радне групе да се објаснимо шта је оно на шта комисија неупитно има право, на шта нема, који подаци су нам неопходни за рад, који нису и које можемо да добијемо у неком наредном кораку и како да организујемо поступност у прибављању тих података, а да можемо нешто смислено да урадимо и позивам вас ко може да дође на тај састанак.

СРЂАН СМИЉАНИЋ: Само бих да пренесем, пошто није тајна никаква, били смо Небојша, Вујо и ја на тим састанцима када смо причали и о овом обиму података и негде просто је идеја да не идемо у том смеру шта ми имамо право, шта немамо, јер ми можемо да кажемо да имамо право на све, а неко ће нам други рећи да немамо, него је више идеја била, како ми замишљамо да анализирамо те податке и у том смислу да идемо ка њима, значи да заобиђемо то право, јер ово је можда једноставнији начин, а чак смо ми и идеја

је била да покажемо то на једном пилот узорку, како ми замишљамо то да одредимо и онда ако се ту сагласимо, да буквално дескриптивно опишемо и да тако идемо ка на пример канцеларији.

ВЛАДИМИР ЕРЦЕГ: Управо је то и предмет тог предлога који смо направили и требало би да на једноставан начин операционализује оно што пише у акту методологије, али тамо је то све неприступачно и овде ће бити веома јасно који су кораци, шта се тражи и због чега се тражи и шта се очекује да се добије и поступно је са становишта захтева приступа подацима о личности, обраћа се пажња на све то што смо чули на тим састанцима и уопште, а да испоштује оно што је задатак комисије.

ЕМИЛИЈА ОРЕСТИЈЕВИЋ: Само ћу кратко, ко о чему, ја о посматрачима, не ради нам у секцији брзи линкови ни линк за посматраче ни линк за председника Комисије, пише да је страница у припреми и имамо за посматраче те пријаве, усвојене одлуке и све јако дуго, па би то требало да регулишемо просто због транспарентности рада комисије. То је прва ствар.

Друга ствар, хоћу да придружим позиву колеге Ерцега да сазивамо, ми смо имали већ три или четири виђања у нашој радној групи, и сви су позвани да дођу иза затворених врата, разговарамо мало отвореније него овако на седницама и то је чињеница, дођите да лакше усаглашавамо документа, јер ми смо колегијални орган и мислим да је страшно важно да барем у овим стварима када јавност очекује од нас, да наступамо и да их обавештавамо о свом раду, да то радимо ефикасно.

Дакле, нама је формулар за примедба посматрача на сајту већ вероватно 20 дана и за њега нико не зна, јер нисмо могли да усвојимо саопштење. Толико.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, Емилија.

Уколико је то све, закључујем Пету седницу.

Позвала бих само колеге да евентуално доставе своје предлоге за дневни ред за наредну седницу и предлоге дописа о којима смо данас у току дана разговарали.

Хвала вам свима.

(Седница је завршена у 12.55 часова.)